

3 Aruba

Walk-in voor vaccinaties
2 dagen langer

8 Economie

Turkse lira krabbelt
verder op

10 Wereld

Omikron-variant
dominant in VS

12 Sport

Kromowidjojo bezorgt
estafetteploeg WK-brons
op 4x50 vrij

Volgens premier Wever-Croes en minister Maduro:

Verlenging financieel toezicht Nederland zonder einddatum 'ongrondwettig'

ORANJESTAD — De Arubaanse regering blijft erbij dat zij haar best heeft gedaan te voldoen aan de afspraken die Nederland stelde om in aanmerking te komen voor liquiditeitssteun voor het eerste kwartaal van 2022 en dat de 'last minute' voorwaarde die Nederland daaraan had toegevoegd, namelijk een nieuw protocol voor verlenging van financieel toezicht zonder einddatum, ongrondwettig is. Het uitblijven van geld uit Nederland lijkt het onwaarschijnlijk te maken dat er een oplossing komt in het lopende conflict met de vakbonden over de salariskorting.

Premier Evelyn Wever-Croes en Financiën-minister Xiomara Maduro probeerden in een persconferentie gistermiddag helderheid te scheppen naar aanleiding van de vergadering van de Rijkswinsterraad (RMR) van vrijdag 17 december, waar veel commentaar op kwam. De RMR heeft de petitie van Aruba voor liquiditeitssteun aangehouden. Dat betekent dat er geen beslissing is genomen op de petitie van Aruba om financiële steun te ontvangen voor het eerste kwartaal van 2022.

De reden die Nederland hiervoor geeft is dat Aruba zich niet aan de afspraken heeft gehouden, maar de ministers zijn het daar niet mee eens. De uitslag van de RMR droeg niet bij aan de heersende onenigheid met de vakbonden in de (semi) publieke sector die al enkele weken afschaffing van de salariskorting van 12,6 procent eisen, waar volgens de Arubaanse regering geld van Nederland voor nodig is. De vakbonden reageerden vrijdag door te stellen dat zij geen vertrouwen hebben in de regering en niet van plan zijn de strijd op te geven.

Drie punten

In een interview lichtte staatssecretaris Knops van Koninkrijksrelaties toe wat volgens hem de drie punten zijn waarop Aruba niet zijn afspraak is nagekomen. Het eerste punt dat hij noemde is dat Aruba de salariskorting van 12,6 procent wil afschaffen en dat dat niet de afspraak was. "Ik wil benadrukken dat wij hebben gevraagd naar de mogelijkheid om deze korting langzaam af te bouwen zodat de ambtenaren terug kunnen keren naar hun oorspronkelijke salaris, of in elk geval een deel terug te krijgen", legde de premier daarop uit. "Maar, Nederland zegt nee."

Ongrondwettig

Het tweede punt dat Knops noemde is dat Aruba volgens hem geen protocol wil tekenen en geen financieel toezicht wil hebben. "Maar even later corrigeerde hij zichzelf en zei dat Aruba het protocol dat zij hebben voorgelegd niet wil tekenen. En dat is waar", aldus Wever-Croes. "Het was een protocol dat op het laatste moment op tafel werd gelegd met daarin het verzoek om de supervisie die nu bestaat te verlengen

maar zonder einddatum. Om zo iets te tekenen, zonder einddatum, moet je eerst langs het parlement, en bovendien gaat het tegen onze grondwet in. Het probleem was bovendien dat het op het laatste moment naar voren kwam. Als dat ruim van te voren was gebeurd hadden we nog genoeg tijd gehad om verder te onderhandelen."

Coho

Het derde punt is volgens Knops dat Aruba de zogeheten 'concept-Rijkswet Coho' nog niet heeft ondertekend. Hij vervolgde dat er reeds sinds 2 december een akkoord op ambtelijk niveau bestaat maar dat hij 'niks meer heeft gehoord' van Aruba. Dat is niet correct, zegt de premier. "Op 8 december heb ik hem een brief gestuurd en heb gezegd dat als ons liquiditeitssteun wordt geweigerd op basis van andere punten, zoals dit nieuwe protocol zonder einddatum, dan is het akkoord gaan met de nota van wijziging voor het Coho in feite zinloos." Maduro voegde daaraan toe dat een akkoord op ambtelijk niveau slechts als voorbereiding dient en dat nog niet betekent dat er op bestuurlijk niveau tot een overeenkomst is gekomen. "Hoe gaan wij vooruit? We gaan in januari door met onderhandelen, hebben ook al de Raad van Advies benaderd voor hun inbreng wat betreft het voorgenoemde protocol zonder einddatum, en hebben de hoop uit deze impasse te komen", aldus de premier.

Vakbonden

De vakbonden vinden dat zij door premier Wever-Croes "worden gebruikt als garantie om geld te lenen", aldus Josephine Albertus van docentenvakbond Simar vorige week. De bonden blijven van mening dat de salariskorting van de baan moet nu Fase en loonsubsidie zijn afschaft. Op een vraag van de *Ami-*

goe tijdens de persconferentie of dit daadwerkelijk het doel was van de salariskorting of dat het vanuit Nederland werd afgedwongen, antwoordde de premier dat het aanvankelijk een voorstel was van de overheid die naderhand inderdaad als voorwaarde werd gesteld voor liquiditeitssteun vanuit Nederland. "Ik had graag ge-

wild dat we nooit de korting hadden toegepast. Het raakt de ministers ook, die hebben 25 procent van hun salaris ingeleverd", aldus Wever-Croes.

"In oktober dit jaar hebben we officieel gevraagd aan Nederland om ons toestemming te geven de versobering af te bouwen, gelet op feit dat wij

volgens jaar maar op de helft van de liquiditeitssteun kunnen rekenen. Daarop hebben we nog geen antwoord gekregen, de adviezen daarover zijn negatief, maar we geven niet op. Daarom zijn de ogen en alle energie gericht op de onderhandelingen in januari 2022." In die maand komt de RMR weer bijeen.

Omikron-variant dominant in VS

Joe Biden

WASHINGTON — De Omikron-variant van het coronavirus is nu de dominante variant in de Verenigde Staten, meldt de Amerikaanse gezondheidsdienst CDC gisteren op basis van de gegevens van de afgelopen week. Op dit moment gaat het in bijna driekwart (73 procent) van de besmettingsgevallen in het land om deze variant. In de noordwestelijke staten Oregon, Washington en Idaho gaat het zelfs in zo'n 96 procent van de nieuwe gevallen om Omikron.

De bekende Amerikaanse viroloog Anthony Fauci waarschuwde zondagavond in een tv-interview al voor een harde winter in de VS door de nieuwe variant. "Als alles zo verder gaat als we nu denken, zullen onze ziekenhuizen over twee weken onder zeer hoge druk staan", zei Fauci tegen *NBC News*. De Amerikaanse president Joe Biden geeft vandaag een

toespraak. Naar verwachting zal hij de Amerikaanse bevolking oproepen zich te laten vaccineren en te testen. Volgens een woordvoerder is Biden niet van plan het land op slot te gooien. Wel zal de president met andere maatregelen komen.

Zo moeten zelftesten toegankelijker worden. De Omikron-variant werd begin deze

maand voor het eerst ontdekt in de staat Californië, bij een reiziger die op 22 november was teruggekeerd uit Zuid-Afrika. Op 5 december was de variant al in een derde van de Amerikaanse staten vastgesteld.

Foto: Shutterstock

Jury aan zet in misbruikproces tegen Epstein-hulp Maxwell

NEW YORK — In het spraakmakende misbruikproces tegen de Britse socialite Ghislaine Maxwell, de assistent en ex van de steenrijke zedendelinquent Jeffrey Epstein, is de jury aan zet. De juryleden moeten bepalen of de 59-jarige Maxwell schuldig is aan het ritselen van minderjarige meisjes voor Epstein, die ze vervolgens zou hebben misbruikt.

Het is niet duidelijk hoe lang de jury nodig heeft. Waarnemers houden rekening met een oordeel nog voor Kerstmis. Maxwell kan tot tachtig jaar cel krijgen.

Gisteren omschreef de aanklager Maxwell in haar

afsluitend betoog als 'een volwassen vrouw die jaagde op kwetsbare kinderen'. Zij vroeg de jury de verdachte 'verantwoordelijk te houden' voor het seksueel misbruik van vier vrouwen toen die nog minderjarig waren tussen 1994 en 2004.

Foto: Shutterstock

Australië sluit nieuwe lockdowns uit

SYDNEY — De Australische autoriteiten moeten mensen niet langer in lockdowns plaatsen, vindt de Australische premier Scott Morrison. Ondanks een recordaantal coronabesmettingen in het land zei Morrison vandaag dat de regering niet langer 'met de harde hand' moet handelen.

Australië registreerde gisteren een recordaantal van ongeveer 4600 nieuwe coronagevallen. Het hoge aantal besmettingen is deels te verklaren door de opmars van de Omikron-variant van het coronavirus. Volgens Morrison is het echter de verantwoordelijkheid van de mensen zelf om de verspreiding

van het virus in te perken. "We moeten Australiërs als volwassenen behandelen", zei de premier tegen verslaggevers.

Morrison dringt erop aan af te stappen van een 'cultuur van mandaten', bijvoorbeeld in de vorm van een mondkapjesplicht of verplicht af-

stand houden. "We gaan niet terug naar lockdowns, maar we gaan verder door met gezond verstand en verantwoordelijkheid met het virus te leven", stelde hij.

Door middel van onder meer strenge lockdowns heeft Australië het aantal coronabesmettingen sinds het begin van de pandemie relatief laag weten te houden. In recente weken is de samenleving echter groten-deels heropend, ondanks de dreiging van de Omikron-variant.

Jury zetels in gerechtsgebouw

Onschuldig

Volgens de aanklager won Maxwell het vertrouwen van de meisjes om ze vervolgens te laten misbruiken door miljardair Epstein, voor wie ze ook werkte. Ze gelooft niet dat Maxwell niets af wist van het misbruik, omdat de twee een lange relatie hadden. "Partners in crime", zo werden Maxwell en Epstein omschreven. "Als je elf jaar met iemand samen bent, dan weet je wat de ander leuk vindt. Epstein vond minderjarige meisjes leuk. Maxwell wist dat." Een advocaat van Maxwell zei in haar slotpleidooi dat de

aangeklaagde een onschuldige vrouw is. "Ze hebben zeker bewezen dat Epstein zijn geld en macht misbruikte. Maar dat heeft niets te maken met Maxwell."

De verdediging trok tijdens het proces de verklaring van de vier vrouwen in twijfel en schakelde een geëigend expert in. De advocaten stellen dat hun cliënt door de aanklager als zondebok wordt gezien, omdat Epstein zelf niet meer kan worden vervolgd. Hij pleegde in 2019 in de gevangenis zelfmoord in afwachting van een zedenzaak tegen hem.

Toeristen brengen met selfies orang-oetans in gevaar

Foto: Shutterstock

BRUSSEL — Toeristen die op de foto willen met bedreigde orang-oetans, brengen de dieren daarmee in gevaar. Ze kunnen door hun nabijheid Covid-19 en andere dodelijke virussen doorgeven, waarschuwen onderzoekers van de Engelse Oxford Brookes University. Zo meldt het nieuwsagentschap IPS.

Covid-19 treft niet alleen mensen: ook onze naaste verwanten, de mensapen, lopen gevaar. Een team van experts heeft ontdekt dat toeristen die de jungle in trekken het leven van ernstig bedreigde orang-oetans in gevaar kunnen brengen door dodelijke virussen, zoals Covid-19, door te geven.

De onderzoekers bekeken Instagram-foto's van toeristen in Indonesië en zagen daarop hoe zij verschillende regels overtraden. Op de beelden is te zien dat de toeristen onvoldoende afstand houden, selfies maken en de wilde orang-oetans aaien, knuffelen en voeren. Deze nabijheid stelt de orang-oetans bloot aan menselijke ziekten die dodelijke infecties kunnen veroorzaken.

Orang-oetans komen op slechts twee eilanden in de wereld voor: Sumatra en Borneo. En alle drie de soorten orang-oetans staan als ernstig bedreigd op de Rode Lijst van bedreigde diersoorten van de internationale natuurorganisatie IUCN.

Overdracht van ziekten
De studie werd gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift *Folia Primatologica*. Hoofdauteur en bioloog Andrea Molyneaux woont en werkt op Noord-Sumatra en is een gepassioneerd pleitbezorger van veilige jungletrekking. "Het risico van overdracht van zoönotische ziekten tussen toeristen en orang-oetans is heel zorgwekkend", zegt Molyneaux. "Er zijn regels voor nationale parken die bezoekers informeren over de risico's, maar onze resultaten suggereren dat toeristen zich daar niet bewust van zijn. Er is binnen de bredere natuurbeschermingsgemeenschap nauwelijks aandacht voor. Maar dat is wel hard nodig, zodat bezoekers weten dat ze niet in de buurt van orang-oetans mogen komen en ze niet mogen voeren."

Het onderzoeksteam concludeert een slechte naleving van de regels onder mensen die orang-oetans bezochten in het Gunung Leuser National Park op Noord-Sumatra, Indonesië. "Op de foto's die

we analyseerden, zagen we toeristen de orang-oetans aanraken, aaien, knuffelen, voederen en heel dichtbij komen voor selfies", vertelt ecooloog en PhD-student Emma Hankinson. "Ik heb veel op Sumatra gewerkt en ben daar ook vaak getuige geweest van dergelijk gedrag. Er is een groot risico op overdracht van ziekten tussen mensen en de orang-oetans die ze bezoeken."

Ook mensapen krijgen Covid-19

In januari 2021 testten drie in gevangenschap levende gorilla's in de dierentuin van San Diego positief op Covid-19, en in september van dit jaar opnieuw negen gorilla's in de dierentuin van Atlanta. Dat toont aan dat de huidige pandemie ook mensapen kan treffen.

Hankinson ziet toch een positief punt aan de pandemie: "Covid-19 heeft mensen bewuster gemaakt van het ziekterisico en we hopen dat dit een positief effect heeft op het gedrag van bezoekers van het Gunung Leuser National Park en andere toeristische trekpleisters, waardoor ze zich beter aan de regels zullen houden."

"Dit belangrijke en actuele onderzoek illustreert een gebrek aan respect voor orang-oetans van bezoekers die dichtbij willen komen voor een selfie, en zich er schijnbaar niet bewust van zijn dat deze acties orang-oetans in gevaar brengen", zegt Ashley Leiman, oprichter en directeur van de Britse Orangutan Foundation. "Nu het toerisme weer op gang komt, is een mentaliteitsverandering dringend nodig en moeten bezoekers echt 10 meter afstand houden als ze de bedreigde orang-oetans die ze zo graag willen zien, ook willen beschermen."

1500 talen halen wellicht het einde van de eeuw niet

Foto: Shutterstock

1500 talen kunnen tegen het einde van de eeuw voorgoed uitsterven.

BRUSSEL — 1500 talen maken een grote kans om tegen het einde van deze eeuw voorgoed uit te sterven. Dat heeft een wereldwijde studie ontdekt. 3500 talen zijn bedreigd. Wel zijn er manieren om dit verlies tegen te houden, zeggen de onderzoekers, zo meldt het persagentschap IPS.

De studie is de eerste in haar soort om alle verschillende factoren in kaart te brengen die bedreigde talen onder druk zetten. Wetenschappers van de Australian National University (ANU) hebben daarvoor een aantal 'voorspellers' geïdentificeerd. Hoe meer voorspellers aanwezig, hoe groter de kans dat de taal het einde van de eeuw niet zal halen.

Helpt van de talen in gevarenzone

Volgens coauteur Lindell Bromham werd zo aangetoond dat de helft van de huidige zeventuizend erkende talen zich in de gevarenzone bevinden. "We ontdekten dat, zonder snelle interventie, drie keer meer talen zullen uitsterven in de volgende veertig jaar. Dat wil zeggen dat op het einde van de eeuw zo'n 1500 talen niet meer gesproken zullen worden." De resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd in het vakblad *Nature Ecology and Evolution*.

Tweetalig onderwijs

In totaal identificeerden de onderzoekers 51 factoren die kunnen dienen als voorspellers van de levensvatbaarheid van een taal. "Sommige waren heel verrassend", zegt Bromham.

Een zo'n opmerkelijke bevinding is dat meer jaren van scholing lokale talen net extra kunnen bedreigen. De Australische onderzoekers pleiten er daarom voor om leerplannen te ontwikkelen die tweetalig onderwijs ondersteunen, waarbij er zowel wordt ingezet op de inheemse taalvaardigheid als het gebruik van de regionaal dominante taal.

Ook bleek de dichtheid van een weggennetwerk heel bepalend voor het al dan niet overleven van een taal.

dominante talen helpen om als een pletwals over kleinere talen heen te rollen."

Decennium van de Inheemse Talen

De Australische onderzoekers hadden een goede reden voor dit grootschalige, wereldwijde onderzoek. Hun land kent namelijk het snelste verlies van inheemse talen. "Vóór de kolonisering waren er zeker 250 talen in omloop", zegt coauteur Felicity Meakins van de University of Queensland. "Nu worden er nog maar veertig verschillende talen gesproken en slechts twaalf daar-

van worden aan kinderen onderwezen."

VN-organisatie Unesco zal vanaf 2022 aandacht vragen voor het 'Decennium van de Inheemse Talen'. "Een unieke kans om de resultaten van deze belangrijke studie mee te nemen en een plan uit te werken om talen met een hoog risico op uitsterven te beschermen", concludeert Bromham.

Waarom dat zo belangrijk is, daarover is ze helder: "Als talen verloren gaan, verliezen we zoveel van onze menselijke culturele diversiteit. Elke taal is briljant op zijn eigen manier."

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba

20 december 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	41	15	26
Actief	267	193	74
Hersteld	16401	14777	1624
Positief	16848	15146	1702
Overleden	180	176	4
Opgenomen in het ziekenhuis	7	ICU AUA 3	ICU COL 6
Gevaccineerd	84264		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

HERINNERING
2021

AMIGOE
Meer dan alleen een krant!

Geachte abonnee,

De abonnementsprijs voor de Amigoe Aruba was sinds 1 januari 2020 verhoogd naar 38 florin.

Helaas hebben niet alle abonnees hun automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank aangepast. Neem alstublieft contact op met Zulaika Kelly voor uw rekingsaldo voordat u naar de bank gaat.

Onze bankrekeningnummers zijn als volgt:

CMB	rekeningnr. 20651903
RBC Royal	rekeningnr. 100031723
Aruba Bank	rekeningnr. 6000400190
Banco di Caribe	rekeningnr. 81027801

Vergeet niet uw naam en abonnement rekeningnummer te vermelden, bij ontbrekende informatie kunnen we uw betaling helaas niet afboeken.

Voor meer informatie kunt u ons bellen tussen 8:00 uur en 14:00 uur op 582-4333.

Wij waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

SPAREN VOOR LATER
IS COOL ÉN SLIM!

Leer zelfstandig sparen en open nu een Tesorito spaarplan bij ons, speciaal voor kids t/m 18 jaar!

- Tesorito spaarkistje cadeau
- Speciale rente tot en met 3.0%*
- Zelfstandig sparen

*Voor meer informatie, bezoek www.bancodicaribe.com

BANCO DI CARIBE

Omikron besmettelijker maar vooralsnog niet meer ziekenhuisopnames

ORANJESTAD — De positivity rate is aan het stijgen, maar het aantal ziekenhuisopnames nog niet, dat verklaarde epidemioloog Gareth Tromp van de Directie Volksgezondheid (DVG) gisteren. 17 procent van de positieve testen van afgelopen week betreft de omikronvariant. Tromp verwacht dat deze variant, die besmettelijker is, net zoals in andere landen de delta-variant gaat verdrukken als de meest voorkomende.

De incidentie is op dit moment 29 gevallen per dag over de laatste zeven dagen. Dat is een toename van ongeveer 30 procent ten opzichte van vorige week, toen er gemiddeld 20 gevallen van besmettingen van Covid-19 per dag waren, stelt Tromp. “Dus we zien een toename. Maar dat is nog niet zo drastisch als wat we in de vorige golven zagen. Ook de *positivity rate* is aan het toenemen (de hoeveelheid positief geteste mensen op het totale aantal geteste mensen, red.), die is nu 17 procent maar stijgende. Dat geeft ons aan dat de incidentie op Aruba inderdaad aan het stijgen is. De positivity rate is de meest betrouwbare indicator.” Op de algemene coronafdeling van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) zijn 24 bedden beschikbaar, waarvan er drie bezet zijn. Op de intensive care (ic) is er plek voor twaalf mensen, momenteel zijn er drie opgenomen.

Ontkoppeld

In de grafiek die hij presenteerde is ook te zien dat het aantal nieuwe gevallen aan het stijgen is de laatste twee weken, maar dat de ziekenhuisopnames nog steeds hetzelfde zijn als twee weken geleden. “Daar hebben we dus nog geen toename gezien, we hopen eigenlijk dat de incidentie en het aantal ziekenhuisopnames

ontkoppeld zijn, maar dat moeten we nog afwachten”, stelt Tromp. “Het betekent dat voor elk geval dat er is, er minder ziekenhuisopnames zijn. Hiervoor hadden we voor elke zeventien gevallen van Covid-19 een ziekenhuisopname, maar hopelijk verandert dat nog.”

Vaccinatie

Op Aruba is 70 procent van alle AZV-verzekerden gevaccineerd met minimaal één prik. Ook hebben zo’n 9000 mensen inmiddels een boosterprik gehad. Het grootste deel van de mensen heeft twee prikken gehad, stelt de epidemioloog. “De effectiviteit van het vaccin is langzaam aan aan het dalen. Uit internationale studies blijkt dat het vermogen om ernstige coronaverschijnselen te onderdrukken na vaccinatie na een aantal maanden daalt en dat zie je terug in de ziekenhuisopnames. Langzaamaan zie je ook mensen opgenomen worden in het ziekenhuis die gevaccineerd zijn. Maar toch valt het mee, aangezien een groot deel van de bevolking gevaccineerd is. Uit internationale studies blijkt ook dat met de boosterprik, dus voor mensen die reeds volledig gevaccineerd zijn met twee prikken in ieder geval voor een tijd hierna goed beschermd zijn tegen de nieuwe variant. De booster beschermt zeer goed in de weken nadat je hem

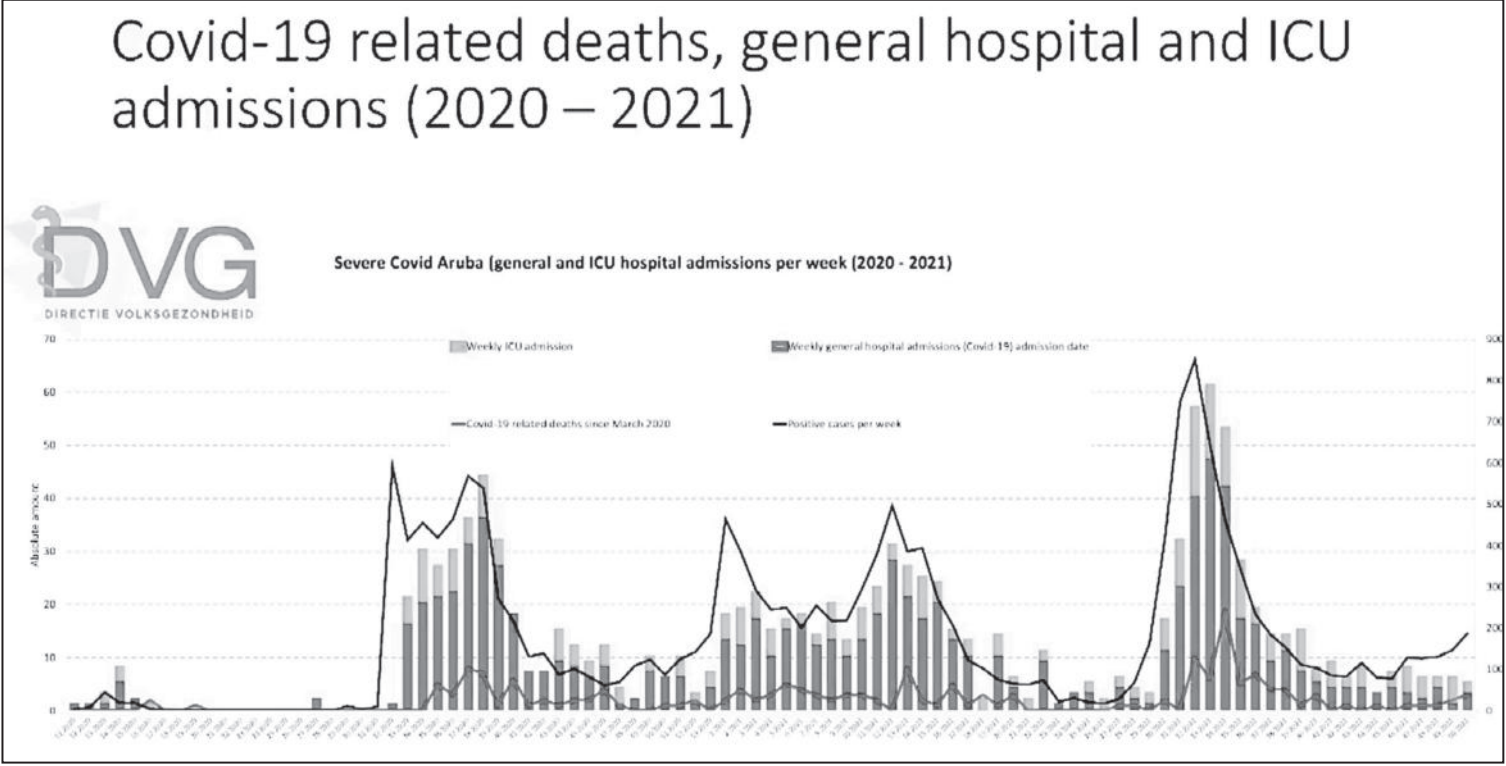
gehad hebt. En er zijn indicaties dat hij goed blijft beschermen voor ernstige Covid-19 en dat is belangrijk, dat is leidend.”

Omikron

Gisteren werd bekend gemaakt dat er afgelopen week zeventien gevallen van besmetting met de omikronvariant zijn aangetoond. Bij degenen die nu positief getest zijn op omikron is de gemiddelde leeftijd 37 jaar, maar het loopt uiteen tussen de 12 en 69 jaar, stelde Tromp. Hiervan waren er negen mensen met een reisgeschiedenis, maar acht inwoners zonder reisgeschiedenis. “Dat betekent dat de variant zich lokaal al aan het verspreiden is, we verwachten dat dit percentage nog gaat toenemen”, zegt Tromp. Bij alle mensen die positief testten op Covid-19 vorige week is omikron aangetoond bij 17 procent van de gevallen. “Dus we denken dat het nog verder gaat stijgen, net zoals je al ziet bij landen zoals Engeland en Zuid-Afrika. Je ziet dat de omikronvariant de deltavariant aan het verdrukken is. Dat betekent dat het ook besmettelijker is in de situatie waarin wij ons nu bevinden. Het reproductiegetal, dus hoeveel mensen besmet worden door een positief geteste persoon, is hoger voor deze nieuwe variant.”

Weinig data

Arts-microbioloog Wilmer Salazar van de DVG wijst erop dat er op dit moment veel van wat we weten over de nieuwe variant gebaseerd is op speculaties en aannames. Sinds de eerste melding van de nieuwe variant door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft deze zich

Verloop coronagolven.

verspreid naar 89 landen. “Bij deze variant hebben zich vijftig mutaties voorgedaan, waarvan dertig op het spike-eiwit bevinden, waardoor deze nieuwe variant nog besmettelijker is dan de delta-variant”, zegt Salazar. Door de mutatie kan de variant de immunologische respons makkelijker omzeilen, of deze nu is veroorzaakt door het doormaken van een besmetting of door vaccinatie. Hierdoor wordt de kans op besmetting elke dag groter.”

Milder

Uit verslagen uit andere landen en instituten blijkt dat de hoge mutatie zich echter niet vertaalt naar een heftiger ziekteverloop. De heftigheid van de symptomen zijn niet zo hoog als bijvoorbeeld bij de deltavariant en andere varianten van Covid-19,

meldt Salazar. “Tot nu toe lijkt het erop dat men er minder ziek van wordt, maar we hebben nog meer data nodig. De symptomen lijken meer op die van een gewone verkoudheid zoals hoofdpijn, een loopneus, een droge hoest en keelpijn. Dat kan zeven tot tien dagen duren. Iemand die besmet raakt vertoont na drie of vier dagen na contact ziekteverschijnselen. Op dit moment wordt het ziekteverloop van iemand besmet met omikron gekarakteriseerd als ‘licht’, maar we moeten de ontwikkelingen nauwlettend blijven volgen.” Ziektenhuisopnames in Zuid-Afrika en Engeland tonen aan dat mensen die opgenomen zijn in het ziekenhuis met omikron een longontsteking hebben, maar geen zeer ernstige symptomen zoals bij de deltavariant, waar men

ook problemen krijgt met het hart of een infarct. “Omikron beperkt zich vooral tot het ademhalingsstelsel en met name aan het bovenste ademhalingsstelsel. 70 procent van de omikronbesmettingen ontwikkelt zich in de bovenste luchtwegen, in vergelijking met delta. Slechts één op de tien komt in de longen terecht. Dat betekent dat het virus wel besmettelijk is, maar dat de complicaties minder erg zijn”, verklaart Salazar.

Vaccin minder effectief

Uit internationale onderzoeksrapporten ziet men dat in 30 procent van de laboratoriumtesten de omikronvariant de immunologische respons van het vaccin wist te omzeilen. “Dat is drastisch minder, echter het vaccin beschermt nog steeds voor zo’n

70 procent tegen het ontwikkelen van een ernstig geval van Covid-19. In het geval van delta was dat 95 procent maar is dat inmiddels gedaald naar 70 procent. Dus mensen die gevaccineerd zijn en mensen die al een Covid-besmetting hebben doorgemaakt, kunnen opnieuw besmet raken met deze variant. Daarom moeten we alle beschermingsmaatregelen in acht nemen, ook als we gevaccineerd zijn”, zegt Salazar. “Maar de kans op een ziekenhuisopname, of overlijden is gedaald tot 70 procent en dat betekent dat het vaccin, samen met het toepassen van de andere maatregelen, toch garantie geeft dat iemand met een co-morbiditeit toch nog aan een ernstige infectie kan ontsnappen en niet naar het hospitaal hoeft.”

Curaçao plaatst Aruba op ‘heel hoog risico’-lijst

ORANJESTAD — De regering van het buurreiland Curaçao kondigde gisteren via Facebook aan dat het vanaf morgen 22 december Aruba weer opschaalt van de lijst van landen met een ‘laag risico’ naar een ‘heel hoog risico’. Dat betekent dat reizigers die vanuit Aruba naar Curaçao vliegen maximaal 48 uur voor vertrek een PCR-test moeten ondergaan en een an-

tigentest moeten doen drie dagen na aankomst. Op de website www.dicardcuracao.com kan men de testresultaten uploaden, de ‘Passenger Locator Card’ (PLC) invullen, en tegelijkertijd ook een afspraak maken en betalen voor de antigenetest. Voor de overige coronamaatregelen kan men de website gobiernu.cw/corona-biaha-pa-korsou bezoeken.

Premier: Geen extra maatregelen tegen corona

ORANJESTAD — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) kondigde gisteren aan vooralsnog geen extra maatregelen aan na de ontdekking van 17 besmettingen met de omikronvariant. “De huidige maatregelen zijn afdoende, maar worden regelmatig geëvalueerd. Indien nodig schalen we op”, was de boodschap.

“We willen de maatregelen niet escaleren, want dat betekent misschien dat de sluitingstijden weer moeten veranderen of er minder mensen mogen zijn in een etablissement, we hopen niet dat de nachtklok weer moet terugkomen. Laat het niet zover komen. Daarom

roepen we elke burger op om zich aan de huidige regels te houden zodat de coronasituatie onder controle blijft”, aldus de premier. De regels die nu gelden, zijn de volgende:

Alcohol

Het alcoholverbod in publieke ruimtes blijft van kracht, men mag niet drinken op stranden, of buiten supermarkten, bars en restaurants. Er geldt in publieke ruimtes een samenscholingsverbod vanaf acht mensen. Het gebiedsverbod blijft van kracht: tussen 19.00 en 05.00 uur mag men niet staan op parkeerplaatsen en stranden.

Mondkapjes

Mondkapjes zijn verplicht in alle etablissementen, inclusief onderwijs en sport-scholen. Sportevenementen mogen doorgaan, maar hier mogen binnen maximaal 150 mensen publiek bij aanwezig zijn en buiten maximaal 250. Supermarkten, bioscopen,

Persconferentie maandag.

winkels en kerken mogen tot 100 procent van de capaciteit gevuld zijn.

Horeca en entertainment

In restaurants mag men binnen en buiten met maximaal acht personen aan een tafel zitten, voor bars en rum-shops is dat vier personen. Sluitingstijd voor horeca is 01.00 uur, voor casino's 02.00 uur. Ondernemers die toe-

stemming hebben gekregen voor een nieuwjaarsviering, mogen open zijn van 31 december tot 1 januari en moeten om 05.00 uur beginnen met afbouwen. Bands mogen in volledige bezetting optreden, maar alleen als achtergrondmuziek. In nachtclubs mogen zich maximaal 150 personen bevinden, als de ruimte dit toelaat. Men moet zitten

aan een tafel, dansen naast de tafel ‘sattelitte dancing’ is wel toegestaan.

Sociale evenementen

Bezoek aan huis, familiefeesten en sociale evenementen elders zijn toegestaan tot maximaal 150 mensen binnen en 250 mensen buiten. Bij begrafenis en maximaal 150 mensen komen, indien de ruimte dit toelaat.

Walk-in voor vaccinaties 2 dagen langer

ORANJESTAD — De walk-in voor de eerste en tweede vaccinatie en de booster in het Centro Libertador Betico Croes in Santa Cruz is met twee dagen verlengd. Morgen en overmorgen (22 en 23

december) kan men hier ook nog zonder afspraak terecht voor een prik tegen het coronavirus. Dit meldt de Dienst Volksgezondheid (DVG). Iedereen vanaf twaalf jaar kan worden gevaccineerd. Wie

voor een prik komt, moet zijn AZV-kaart bij zich hebben. Wie al een of twee vaccinaties heeft gehad, moet een bewijs daarvan meenemen. De booster is bestemd voor iedereen vanaf vijftig jaar.

Hoger beroep Ennia in de maak

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — De zes partijen die op 29 november veroordeeld werden tot het terugbetalen van 1,1 miljard gulden vanwege de schade die de verzekeraar Ennia had geleden, zullen in hoger beroep gaan.

Dat wordt bevestigd door de raadsman van Nina Ansary, Roderik van Hees. Nina Ansary is voormalig commissaris van Ennia en bestuurder van de Parman Groep. Ze is overgestapt van Murray Attorneys at Law naar VanEps Kunneman VanDoorne. Het team van dat kantoor bestaat uit Roderik van Hees, Rogier van den Heuvel, Melitza Willems en Niels Blokland. Daarnaast is de Amerikaanse

advocaat Susheel Kirpalani betrokken bij het instellen van het hoger beroep door Nina Ansary. Hij maakt deel uit van het kantoor Quinn Emanuel Urquhart & Sullivan, LLP, in New York. Hij is partner en voorzitter van de Bankruptcy and Restructuring Group van de firma. Dat hoger beroep is nog niet officieel ingesteld. Daarvoor geldt een termijn van zes weken, vanaf 29 november, dus

uiterlijk 10 januari 2022. Vanaf die datum hebben partijen nog eens zes weken om de grieven in te dienen. De advocaten van de overige vijf partijen: Hushang Ansary, de Parman Groep, Abdel Andraous, Ralph Palm (Murray Attorneys) en Gijsbert van Doorn (BBV Legal), zullen naar verwachting ook uiterlijk 10 januari hoger beroep instellen en vervolgens de rest van de zes weken benutten voor het indienen van de grieven. In totaal hebben partijen dus drie maanden om hieraan te werken. Het schadeproces dat de Centrale Bank, als toezichthouder

van Ennia en de verzekeraar en dochterondernemingen hadden ingesteld heeft een paar jaar geduurd voor het vonnis van 29 november. Daarin achtte de eerste rechter de zes partijen verantwoordelijk voor, kort gezegd, het uithollen van de verzekeraar door risicovolle investeringen, waardoor de uitkering van polissen van cliënten in gevaar kwam. Ennia werd in 2016 onder stille curatele gesteld, twee jaar later werd de noodmaatregel uitgesproken door de rechter en werden onder andere de zes gedaagden uit dit proces uit hun functie gezet.

Putts for Paws Charity Golf Event haalt 15.000 florin op voor Aruba Animal Shelter

ORANJESTAD — Maar liefst 15.000 florin werd opgehaald ten gunste van de Aruba Animal shelter afgelopen zaterdag tijdens het Putts for Paws Charity Golf Event bij golfbaan The Links. Het 'Putts for Paws' evenement wordt al jaren gesponsord door Tito's Handmade Vodka, een bedrijf gevestigd in Texas, samen met Divi Resorts en Divino Aruba. Zo laat de organisatie weten in een persbericht.

Dit jaar werd gekozen voor de Aruba Animal Shelter als ontvanger van de gewonnen fondsen. De Animal Shelter spant zich al dertig jaar in om verwaarloosde honden en katten te verzorgen en een voorlopig onderdak te bieden, terwijl men op zoek gaat naar een adoptiegezin. Het evenement bestond uit een golftoernooi gevolgd door een 'auction lunch' bij het restaurant Windows on Aruba, en werd mogelijk gemaakt door de financiële bijdrage van verschillende lokale bedrijven.

Andere bedrijven en kunstenaars steunden het evenement door het doneren van prijzen voor het golf-toernooi en artikelen voor de veiling, die ruim 15.000 florin opbracht. Tijdens het evenement werden bovendien twee puppies ter adoptie aangeboden, Tito en Divi, die beide met hun nieuwe eigenaar naar huis gingen. De Aruba Animal Shelter heeft de fondsen naar eigen zeggen hard nodig, omdat zij vanwege de coronacrisis bijna twee jaar geen activiteiten hebben kunnen organiseren om fondsen te wer-

ven. Wie ook een bijdrage wil leveren aan een beter leven voor een verweesde

hond of kat, vindt meer informatie op de website www.arubaanimalshelter.com. De shelter bezoeken kan iedere ochtend, behalve op zondagen.

com. De shelter bezoeken kan iedere ochtend, behalve op zondagen.

Manchebo Beach Resort viert 55-jarig bestaan

ORANJESTAD — In het bijzijn van eigenaren, management, werknemers, de premier, de minister van Toerisme en andere gasten vierde het Manchebo Beach Resort donderdagavond zijn 55-jarig bestaan. Dezelfde avond werd officieel een nieuwe Red Sail Sports winkel in de lobby van het hotel geopend. Tenslotte werden werknemers gehuldigd die meer dan dertig jaar bijgedragen hebben aan het toerisme. Zo laat de regering weten in een persbericht.

De avond ging van start met het doorknippen van het lint ter gelegenheid van de opening van de nieuwe Red Sail Sports winkel. Dat deden premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP), samen met de managing director van Red Sail Sports Peter de Hoop en zijn echtgenote, en gene-

ral manager van Manchebo Edgar Roelofs. De viering van het 55-jarig bestaan van het hotel werd voortgezet in het paviljoen aan het strand. Minister Oduber kwam aan het woord en bedankte het hotel als belangrijke partner van het toerisme op Aruba. Hij feliciteerde ook de nieuwe eigenaar Lukasz Slominski

met de aankoop van het hotel aan 'een van de mooiste stranden ter wereld'. Aan het eind van de avond huldigden Oduber en de premier samen met Roelofs enkele werknemers die meer dan dertig jaar in dienst vierden. Oduber bedankte ook hen voor hun bijdrage aan het toerisme, dat volgens hem niet 'zonder opoffering, toewijding en enthousiasme' mogelijk was geweest, en daar zei hij bewondering voor te hebben. "Gefeliciteerd met jullie uitstekende werk als ambassadeur van ons toerisme. Toerisme is onze enige economische pijler en de aandrijver van onze economie", aldus Oduber.

AMIGOE

Elke dag het nieuws in uw brievenbus ontvangen of online lezen?

Scan de QR-code en vul het formulier in!

Amigoe Online is gratis voor abonnees van de papieren krant.

AANKONDIGING

Bij beschikking van 26 oktober 2021 behorende bij AUA202102101 EJ van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, is **Eveleina Salerna BERNADINA**, geboren op 9 augustus 1956 in Curaçao, benoemd als curator van **Raymond Marvin LEVENSTON**, geboren op 4 februari 1955 te Aruba.

Josefin P. Locadia,
Gerechtsdeurwaarder.

Like Us On facebook

Amigoe Aruba

Directie Voogdijraad

Directie Voogdijraad ta participa cu nos ultimo dia di servicio na publico lo ta diahuebs 23 di december próximo.

Directie Voogdijraad lo ta ser á entre 24 di december 2021 te cu dia 2 januari 2022.

Nos servicio na publico lo continua entrante 3 di januari 2021.

Directie y personal ta desea henter pueblo di Aruba un Feliz Pasco y un prospero Año Nobo 2022.

Vacature

Carex Paper Products N.V.

Als groothandelaar op het eiland zijn wij op zoek naar een spontane en gedreven:

Sales Representative full-time Aruba Zit verkopen en goede adviezen geven in je bloed en ben je op zoek naar een leuke baan. Wij zijn op zoek naar een full-time Sales Representative om ons Sales team te versterken. Ben je stressbestendig, kan je snel schakelen en ben je commercieel ingesteld? Kan je goed in teamverband werken en heb je geen 9-5 mentaliteit dan zijn wij op zoek naar jou! - MBO afgerond of HBO afgerond/denk werk niveau. - Je hebt 3-5 jaar ervaring in de branch als sales representative - Uitstekende communicatieve vaardigheden - Je bent zeer klant- en resultaatgericht Spreekt het je aan? Reageer dan snel!	Warehouse supervisor full-time Aruba Ben jij gedreven, vastberaden en bereid om te werken in een actieve omgeving met uitdagingen? Als Warehouse Supervisor ben je er verantwoordelijk voor dat het bedrijfsbeleid en de procedures correct worden gevolgd. Snelle besluitneming en het afhandelen van een verscheidenheid aan activiteiten horen bij het werk. Je bent in staat anderen te motiveren en te leiden terwijl je in een snelle omgeving werkt. - Je hebt bij voorkeur een afgeronde hbo-opleiding - Je hebt en georganiseerde en gestructureerde houding - Je kan goed communiceren op verschillende niveaus Bij Carex heerst een dynamische werkomgeving waar iedereen de ruimte krijgt om zelf te ondernemen. Je krijgt volop de ruimte om je eigen ideeën te ontwikkelen en met initiatieven te komen. Spreek het je aan? Reageer dan snel!
---	--

Stuur je CV samen met een motivatiebrief naar: hrcarex@softexpaper.com of kom langs en vul je Application Form in.

Carex Paper Products N.V. – Caya Ritmo 8 – 5871600
Shop hours: maandag – vrijdag 08.00 AM tot 4.30 PM en op zaterdag 09.00 AM – 12.00 PM

Vacature

Carex Paper Products N.V.

Als groothandelaar op het eiland zijn wij op zoek naar een spontane en gedreven:

Administratief medewerker | Aruba

Heb je een passie voor klantenservice in combinatie met administratieve werkzaamheden? Wij zijn op zoek naar een full-time Administratief medewerker om ons team te versterken.

Ben je flexibel inzetbaar, een echte multi-tasker en hou je van afwisseling? Kan je goed in teamverband werken en heb je geen 9-5 mentaliteit dan zijn wij op zoek naar jou!

Vereisten:

- Je hebt MBO afgerond of HBO afgerond/denk werk niveau.
- Je bent stressbestendig en vindt het leuk om snel te schakelen.
- Je hebt oog voor presentatie van de afdeling en let op details
- Je bent analytisch, snel en zeer klant- en resultaatgericht

Spreekt het je aan? Reageer dan snel!

Stuur je CV samen met een motivatiebrief naar: hrcarex@softexpaper.com of kom langs en vul je Application Form in.

Carex Paper Products N.V. – Caya Ritmo 8 – 5871600
Shop hours: maandag – vrijdag 08.00 AM tot 4.30 PM en op zaterdag 09.00 AM – 12.00 PM

Schoolmaatschappelijk werkster over de gevolgen van de lockdown voor scholieren

‘Iedereen thuis op elkaars lip, niet genoeg eten, en jij moet presteren’

Tijdens de lockdown van vorig jaar mochten leerlingen lange tijd niet naar school, ze kregen online les, thuis. Aan de horizon dreigt inmiddels een nieuwe lockdown, door omikron. Schoolmaatschappelijk werkster Zuleika over de consequenties voor sommige leerlingen van maandenlang thuis opgesloten zitten. “Ouders hebben meer stress, reageren het af op de kinderen.”

door Kees Beekmans

Tijdens de lockdown vorig jaar gingen scholen online lesgeven. “En dat klinkt logisch”, zegt Zuleika, schoolmaatschappelijk werkster op een middelbare school in Oranjestad, “maar er werd niet gedacht aan de leerlingen die de middelen niet hebben om online les te kunnen volgen. Leerlingen die geen laptop hebben, geen internet thuis, soms zelfs geen telefoon.” Bij Zuleika op school was dat er gemiddeld een per klas. “Setar is bijgesprongen en heeft die kinderen toen een iPad gegeven. Anderen kregen een telefoonkaart van vijftig gulden, of een Mifi-device, een klein apparaat waarmee ze online konden.” Aanvankelijk verschaftte het Mifi-apparaatje onbeperkt toegang tot internet, vertelt Zuleika, maar later niet meer, en ook de telefoonkaarten raakten ‘op’. Wie per dag zes, zeven, acht uur online les krijgt, gaat tenslotte snel door z’n bytes heen. Ze konden bij Zuleika wel een nieuwe telefoonkaart krijgen, maar niet iedereen vroeg daarom.

Twee apparaten
Het was maart, en al snel doemde het volgende probleem op: dat van

de derde ronde schoolexamens. Die moesten tijdens de lockdown thuis worden gemaakt, maar alweer, niet iedereen had de middelen daartoe. “Je moest nu zelfs twee apparaten hebben”, zegt Zuleika. “Een om het examen te maken en eentje waarvan de camera op de leerling gericht stond, om hem of haar in de gaten te kunnen houden. En dan ook nog goed functionerend internet erbij.” In dit gesprek over de gevolgen van de lockdown voor haar leerlingen, althans wat zij als schoolmaatschappelijk werkster daarvan heeft gemerkt, maakt Zuleika graag onderscheid tussen materiële en sociaal-psychologische gevolgen, hoewel die niet altijd los van elkaar staan. Het niet hebben van internet of van een laptop, schaart ze onder de materiële gevolgen. Er waren er uiteraard meer. ‘Ouders die hun baan kwijtraken, leerlingen die hun bijbaantje kwijtraken, rekeningen die niet kunnen worden betaald, schulden die oplopen, water of elektriciteit dat wordt afgesloten’. En Fase. “Sommige ouders hadden moeite met het invullen van de formulieren om voor zo’n uitkering in aanmerking te komen, omdat hun Nederlands of Papiaments niet goed genoeg is. Als ouders mij daarvoor benaderden, nam ik contact op met Sociale Zaken om te kijken waar het precies was vastgelopen, wat ze moesten doen. Die mensen moet je ook helpen, je zegt niet: Nee, dat is niet mijn pakkie an. De voedselpakketten hetzelfde. Het vergde heel wat administratie eer een gezin een voedselpakket kreeg.”

Armoede
Zuleika zegt dat ze ook ‘veel gezien’ heeft. “Ik ging naar leerlingen toe om

de Mifi af te leveren, want zelf mochten ze de deur niet uit. Dan kom je bij mensen thuis en zie je wat ze meemaken. Armoede. In een kamer met z’n tieners wonen. Soms zonder elektriciteit, zelfs zonder een fatsoenlijk dak boven hun hoofd. Niet genoeg eten. Deze mensen hadden het voor corona misschien ook niet goed, maar als je dan je baan ook nog kwijtraakt, wordt het wel erg moeilijk.”

We moeten ons bovendien realiseren, zegt Zuleika, dat we hier met kinderen te maken hebben. “En die zien het allemaal gebeuren. Ouders die nauwelijks rond kunnen komen, wier schulden oplopen, en het kind moet zich daar dan voor af proberen te sluiten, online les volgen en ook nog presteren.”

Bellen
Normaal gesproken komt een leerling langs bij de schoolmaatschappelijk werkster, in haar kantoor op school, om te praten. Niet alle ouders weten dat. Maar tijdens de lockdown was het lastig die gesprekken voor de ouders verborgen te houden. Er moest immers vanuit huis worden gebeld. “Ze waren de hele dag thuis, de ouders ook, iedereen op elkaars lip, of ouders die ieder moment de kamer binnen kunnen komen. Het was zoeken, wanneer kan het, hoe gaan we het doen? Ze hadden de hele dag online les, daar kun je ook niet tussen komen.”

Dat vroeg van Zuleika ook flexibiliteit. “Ja, ’s avonds laat bellen, in het weekend, op feestdagen. Normaal werk je op die tijdstippen niet. Maar je doet het, want leerlingen hebben je nodig, en het kon niet anders.”

Angsten
Op het psychologische vlak, zegt Zuleika, kwamen leerlingen met klachten over “eenzaamheid, depressie, zoals ze het zelf noemden, al gaat een echte depressie meestal dieper. Veel automutilatie, angsten. Kijk, als er problemen thuis zijn, is school voor leerlingen een veilige plek. Op school zijn ze er even tussenuit. Mishandeling is in die periode vaker voorgekomen. Ouders hebben meer stress, reageren het af op de kinderen. Maar mijn leerlingen zijn middelbare scholieren, geen kleine kinderen. Ze hebben ook een mening, wat brutaal over kan komen. En dan worden ze misschien geslagen, of ze lopen weg. Met al die dingen heb ik sinds de pandemie meer te maken dan daarvoor.” Had ze het gevoel dat ze leerlingen kon helpen? Zuleika: “Ik was in ieder geval altijd bereid om te helpen, of het nu ’s avonds of in het weekend was. Kijk, je kan niet altijd met alles helpen. Maar als een leerling over haar of zijn probleem kan praten, dan is dat misschien niet voldoende, maar het helpt al. Dat je het kan delen, je zit er niet alleen mee. Ik denk wel dat ik daar heb kunnen helpen.”

Stress
Kon ze het wel aan, werd het niet teveel? “Ik voelde wel meer stress dan normaal. Het is voorgekomen dat ik een halve dag op zoek was naar het adres van een leerling, waar ik bijvoorbeeld een Mifi-device moest bezorgen. Maar die leerling had dan het goede adres niet opgegeven, of het klopte wel maar het was niet duidelijk waar dat huis nou precies was. Ik vragen en vragen. Of ik kon niet met de auto bij het huis komen, dan moest een buurvrouw gaan zeg-

gen dat ik er was, want de leerling had geen telefoon. En dan moet je nog vijf adressen af. En het was nodig, want de leerling moest de lessen kunnen volgen. Tegelijkertijd waren er de kinderen die ik ook nog moest helpen.”

Online lesgeven was iets nieuws. Niemand had dat eerder gedaan. Dat leverde bij docenten stress op, maar ook bij leerlingen. De eerste maand bepaalde iedere docent nog zelf welk platform hij gebruikte, Zoom, Microsoft Teams of misschien Google Classroom. Sommigen gaven leerlingen huiswerkopdrachten via de mail, anderen gebruikten het leerlingvolgsysteem, weer anderen Google Drive. Zuleika: “Iedereen deed het op zijn eigen manier. Dat kon voor leerlingen ook chaotisch zijn.”

Effectief
Heeft Zuleika, vanuit haar positie als schoolmaatschappelijk werkster, het idee dat de online lessen effectief zijn geweest? Zuleika: “Dat is voor mij niet zo makkelijk te beoordelen want ik geef zelf geen les en ik ben er niet bij. Maar ik weet wel dat veel van onze leerlingen niet zo zelfstandig zijn. Eerlijk gezegd denk ik niet dat ze veel hebben geleerd. Misschien dat ze van de eerste twee lessen iets hebben opgestoken, maar wie houdt dat vol, zes of zeven uur achtereen online les? Ik was in Sabana Basora, klein huis, vijf kinderen, allemaal online op hetzelfde moment. Dat gaat gewoon niet. En dan de kinderen die alleen een telefoon hadden, die de hele dag op dat kleine schermje moesten staren, daar hun huiswerk op moesten maken.” Voelt de schoolmaatschappelijk werkster de na-effecten van de lockdown nog steeds, of is dat nu voorbij?

“Voorbij is het nog niet”, zegt Zuleika. “Armoede is er nog. Schulden zijn er nog. Die moeten nu betaald worden. Maar dan kiest iedereen voor water en elektriciteit, en het school- of boekengeld moet wachten. En de problemen blijven, depressie, angsten. Dat zie ik nog steeds vaker dan voor de pandemie. Het wegvallen van sociale contacten tijdens zo’n lange periode, eerst de lockdown, daarna vakantie, dat heeft kinderen wel geraakt. Niet met klasgenoten of met docenten kunnen spreken. Sociale vaardigheden die niet verder zijn ontwikkeld. Het lijkt vanzelfsprekend dat die ontwikkeling gewoon doorgaat maar dat is het niet.”

Incident
Zuleika zal nooit vergeten hoe sommige kinderen klem kwamen te zitten tussen de lockdown en de plicht om online lessen te volgen. Ze herinnert zich een incident, dat voor haar boekdelen spreekt, en dat tot nadenken stemt. “Een jongen had thuis geen internet en ging naar de bibliotheek. Dat mocht niet, want het was tijdens de lockdown, en de bibliotheek was trouwens ook dicht, maar vlak voor de deur kun je de wifi opvangen, en dat wist die jongen. De politie ziet hem daar zitten, en geeft hem een boete. De boete konden zijn ouders niet betalen, zo kwam het verhaal bij mij terecht. En waarom dit hele gedoe, omdat hij op zijn telefoon de biologies wilde volgen want hij had binnenkort examen.”

De naam Zuleika is gefingeerd om de privacy van leerlingen te beschermen. Om dezelfde reden is de naam van de school waaraan zij verbonden is niet genoemd.

Archeologisch museum bestaat 40 jaar

ORANJESTAD — Het Nationaal Archeologisch Museum Aruba (Nama) vierde gisteren zijn veertigjarige bestaan. Toen het op 20 december 1981 de deuren opende, was het een van de eerste archeologische musea in het Caribisch gebied.

Het Nama was eerst nog gevestigd aan de Zoutmanstraat 1, later verhuisde het naar het Juancho Irausquinplein om uiteindelijk in het monumentale complex aan de Schelpstraat uit te komen. In het kader van het jubileum staan in 2022 verschillende activiteiten op het programma en wordt het project Manteniendo Herencia

Cultural Bibo den Tempo, van curator Renwick Jronimo en interim-directeur Pancho Geerman uitgevoerd, wat tevens verschillende exposities gaat opleveren. Het Nama heeft de afgelopen jaren een moeilijke periode doorgeemaakt. Het was twee jaar gesloten vanwege een lekkage die de permanente expositie beschadigde en het aircosysteem ging stuk. Na ondersteuning vanuit het ministerie van Cultuur, slaagde het museum erin om de deuren weer te openen in november 2019. Maar daarna kwam de coronacrisis en moest het weer sluiten. Het archeologisch museum heeft in de loop van de jaren aan het

hoofd gestaan van verschillende nationale en internationale exposities en veel publieksevenementen georganiseerd zoals familiedagen, pop-up exposities, workshops, presentaties, festivals, educatieve programma’s en vakantieprogramma’s.

Ook heeft het Nama een boek uitgebracht over de indiaanse rotstekeningen uit Aruba, meegevoerd aan de expositie Caribbean Ties, wordt het onderwater-cultuurel erfgoed in kaart gebracht en vindt er een postdoctoraal onderzoek plaats over de invloed van klimaatverandering op archeologie.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

						1		5
8	5	6	1					
1		2						6
	3			2	7	4		
		8	4	9			6	
7						3		8
					2	7	1	9
4		1						

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Prinses Beatrix en gouverneur Boekhoudt ook bij DCNA Nature Convention 2021

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) hield eind november haar jaarlijkse ‘Nature Convention’ op Curaçao. Door de Covid-restricties moest het vorige congres virtueel plaatsvinden, dus de deelnemers waren blij elkaar weer in levenden lijve te treffen. Prinses Beatrix en de gouverneurs van Aruba en Sint Maarten waren er ook bij. Zo laat DCNA weten in een persbericht.

25 jaar geleden gingen enkele natuurorganisaties op de zes eilanden van het Caribisch deel van het Koninkrijk, waaronder ook Aruba, de samenwerking aan op het gebied van natuurbeheer, duurzame fondsenwerving, natuureducatie en kennisuitwisseling. Deze samenwerking heeft later vorm gekregen in de DCNA. Het congres dit jaar was de perfecte gelegenheid voor alle zes organisaties voor beschermde gebieden van het Nederlands Caribisch gebied om samen te bespreken hoe zij strategisch natuurbeheerbeleid kunnen versterken voor de komende jaren. Daarnaast was de beschermvrouwe van DCNA, prinses Beatrix, aanwezig en telde het congres ook de aanwezigheid van Jamie Saleh, de gouverneur van Sint Maarten Eugene Holiday, en gouverneur Alfonso Boekhoudt van Aruba.

Gedurende deze week kwamen autoriteiten van de nationale parken van het Nederlands Caribisch gebied bijeen om enkele dringende problemen te bespreken die effect hebben op hun park. Het congres concentreerde zich op drie hoofdonderwerpen, namelijk ‘Governance in times of recovery’

(Bestuur in tijden van herstel), ‘Increasing resilience to climate change’ (Weerbaarheid tegen klimaatverandering vergroten), en ‘Improving youth engagement’ (Betrokkenheid van jongeren vergroten). In het kader van dat laatste werd er ook zoals elk jaar sinds 2019 een ‘Youth and na-

ture education symposium’ gehouden tijdens het congres. De jeugd is voor DCNA een belangrijke stakeholder, en het symposium geeft jongeren een platform om hun mening te delen. ‘Jongeren hebben een stem, en we moeten meer naar ze luisteren’, aldus Hellen van der Wal van DCNA.

Omikron al op Aruba en Sint Maarten

WILLEMSTAD — De Omikron-variant is in meer Caribische (ei)landen gedetecteerd. Na Cuba, Bermuda en Trinidad en Tobago is deze virusversie in de laatste 48 uur ook op Aruba, Sint Maarten en Guadeloupe ontdekt. De kans bestaat dat deze misschien al op Curaçao rondwaart, alhoewel het niet officieel is vastgesteld, meldde epidemioloog Izzy Gerstenbluth vorige week.

De Omikron-variant werd voor het eerst in Zuid-Afrika ontdekt. De wereldgezondheidsorganisatie WHO meldde gisteren dat deze intussen in bijna negentig landen is gedetecteerd. Naar aanleiding van die wereldwijde uitbraak heeft Curaçao, evenals Nederland, de grens tijdelijk laten sluiten voor een aantal Afrikaanse landen. Dit inreisverbod geldt voor Botswana, Swaziland, Lesotho, Namibië, Mozambique, Zimbabwe en Zuid-Afrika. Premier Evelyn Wever-Croes maakte gisterochtend de ontdekking van de Omikron-variant op Aruba bekend. Ze meldde dat zeventien personen (toeristen en ingezetenen) inmiddels positief op deze variant hebben getest.

Een etmaal eerder verklaarde de minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA) Omar Otley dat er een eerste geval van de Omikron-variant in Sint Maarten is gedetecteerd.

teerd: “Op zaterdag werd gemeld dat er een detectie was van de eerste casussen van de Omikron-variant in Guadeloupe en Sint Maarten. Het zijn twee gevallen van de Omikron-variant; een op Guadeloupe en de andere op Sint-Maarten.

In tegenstelling tot Aruba, Sint Maarten en Nederland, is de Omikron-variant op Curaçao officieel nog niet gedetecteerd. Dit, alhoewel volgens Gerstenbluth de variant misschien al aanwezig is op het eiland. De aanwezigheid hiervan wordt door het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM) vastgesteld. Dit geschied na onderzoek van testmonsters van besmette personen hier op het eiland, die door de afdeling Epidemiologie (EPI) vervolgens naar dit instituut worden opgestuurd.

In Nederland informeerde minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) afgelopen

weekeinde de Tweede Kamer dat tot 17 december 136 bevestigde Omikrongevallen zijn gemeld aan het RIVM. Hiervan hadden 77 personen een reishistorie naar zuidelijk Afrika (57 procent) en 19 een reisgeschiedenis naar een ander land (14 procent). Voorts gaf De Jonge aan dat veertig personen geen reishistorie hebben, wat neerkomt op 29 procent. “Het optreden van besmettingen zonder dat een reis als besmettingsbron kan worden vastgesteld en de aanwezigheid van Omikron in de kiemsurveillance dataset, duidt op zogenaamde community-transmissie in Nederland. De huidige verwachting is dat deze virusversie binnen afzienbare termijn – al eind deze maand – dominant zal worden in Nederland.”

Nederland is vanwege de aanhoudende hoge besmettingen door Curaçao nog gekwalificeerd als ‘heel hoog’-risicoland. Het RIVM registreerde tussen gisteren en vanochtend 12.220 nieuwe gevallen. Amsterdam telde 559 positieve tests, Rotterdam 453 en Den Haag 427. Daarna volgen Utrecht (229) en Almere (184). In vier gemeenten testte niemand positief.

Kapitaalrestrictie verdwijnt

WILLEMSTAD — De huidige kapitaalrestrictie, op 20 maart 2020 geïntroduceerd na het uitbreken van de coronapandemie, wordt per 1 januari 2022 afgeschaft. Dat meldt de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) gisteren.

De kapitaalrestrictie hield in dat er geen deviezenvergunningen meer werden verleend voor kapitaalovermakingen naar het buitenland om de afvloed van deviezen te beperken. Een deviezenvergunning is vereist voor transacties van 150.000 gulden of meer en die konden door de restrictie niet meer verleend worden. Voor transacties van minder dan 150.000 gulden is geen deviezenvergunning vereist en die konden normaal uitgevoerd worden zodat het kapitaalverkeer met het buitenland op beperkte schaal kon doorgaan.

De kapitaalrestrictie heeft, samen met de omvangrijke instroom van deviezen door de liquiditeitssteun van

Nederland aan Curaçao en Sint Maarten, en lagere importen door de diepe economische crisis als gevolg van de pandemie, bijgedragen aan de handhaving van een solide deviezenpositie en importdekking van de monetaire unie. “Hierdoor kon de vaste koppeling van de gulden aan de Amerikaanse dollar, ondanks de ongekende economische crisis, worden gewaarborgd”, aldus José Jardim, financieel-economisch directeur van de CBCS.

In 2020 waren de officiële deviezenreserves met 612 miljoen gulden toegenomen tot 2,9 miljard en was de importdekking gestegen van 6,2 tot 7,1 maanden. In 2021 is de deviezenpositie verder versterkt met een toename van 338 miljoen gulden tot 3,2 miljard per 10 december 2021 en een stijging van de importdekking tot 7,5 maanden.

Op grond van het solide niveau van de officiële deviezenreserves en de importdekking, alsook de tekenen

van herstel van de economieën van Curaçao en Sint Maarten, had de CBCS besloten per 1 oktober 2021 te beginnen met de afbouw van de kapitaalrestrictie. Per die datum werden weer deviezenvergunningen verstrekt voor transacties die een afvloed van deviezen tot gevolg hebben voor bedragen tot en met 300.000 gulden.

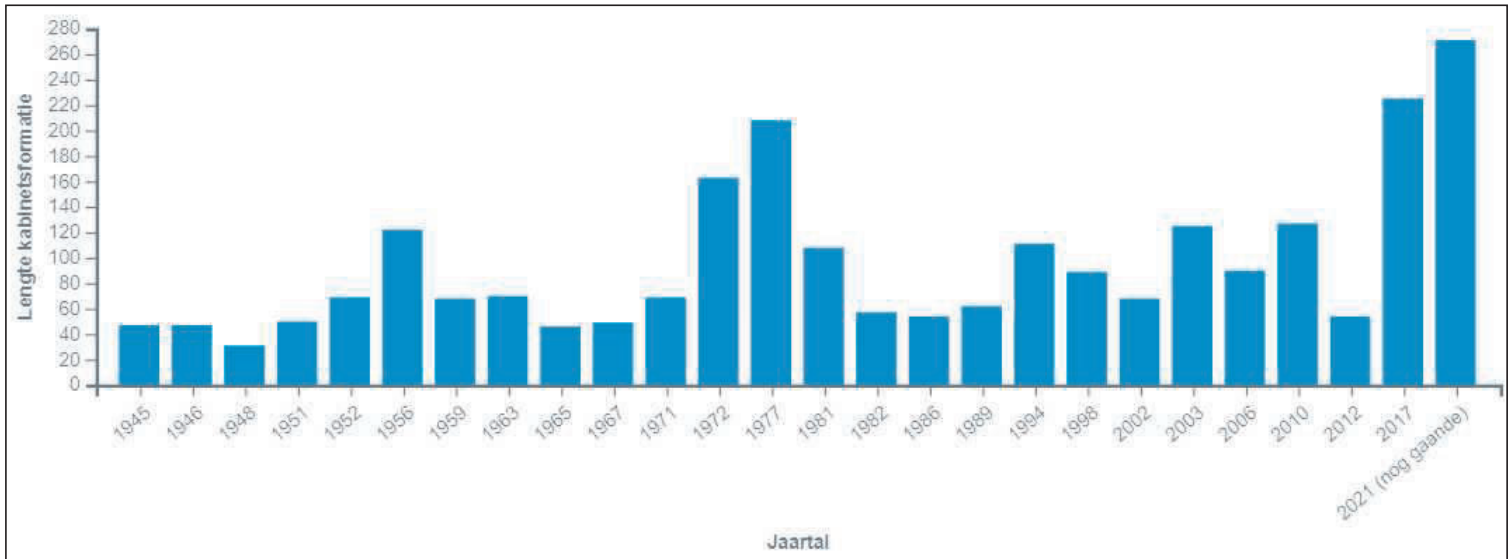
Verder werden speciale versoepelingen van kracht voor buitenlandse beleggingen door pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen en de uitkering van dividend en winst aan niet-ingezetenen.

“Ook na de versoepeling van de kapitaalrestrictie bleef de deviezenpositie en importdekking solide. Tevens blijkt het economisch herstel in Curaçao en Sint Maarten aan kracht te winnen. Op grond van deze ontwikkelingen heeft de CBCS besloten de kapitaalrestrictie per 1 januari 2022 in te trekken”, concludeert Jardim.

Facts & Figures

De CAS- en BES-eilanden en het coalitieakkoord Rutte IV

Na de langste formatie ooit (meer dan 270 dagen, zie ook onderstaande grafiek) hebben de politieke partijen VVD, D66, CDA en de ChristenUnie een akkoord bereikt om de nieuwe Nederlandse Regering te vormen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verkiezingen die op 17 maart 2021 plaatsvonden. Partijen hebben op 15 december 2021 het coalitieakkoord getiteld ‘Vooruitkijken naar de toekomst’ gepresenteerd.

In het coalitieakkoord is in hoofdstuk Democratische rechtsorde aandacht besteed aan Curaçao, Aruba, Sint Maarten (CAS-eilanden) en Caribisch Nederland (Bonaire, Saba en Sint Eustatius). De volgende passages zijn opgenomen:

Aruba, Curaçao en Sint Maarten

- Aruba, Curaçao en Sint Maarten, de drie andere landen in het Koninkrijk, zijn staatkundig autonoom en hebben een eigen verantwoordelijkheid voor goed bestuur en deugdelijke overheidsfinanciën. De relaties tussen de drie landen en Nederland zijn mede gebaseerd op wederkerigheid. Er is, onder meer door de coronapandemie en zijn gevolgen, een urgente noodzaak om te komen tot versterking en verbetering van de deugdelijkheid van bestuur en de overheidsfinanciën in de drie landen.
- We blijven ons vanuit Nederland inspannen om samen met Aruba, Curaçao en Sint Maarten te werken aan goed bestuur, de aanpak van corruptie en het duurzaam versterken van de economieën en onderwijs aan de hand van duurzame afspraken.
- We willen het democratisch tekort bij de besluitvorming door de Tweede Kamer over voorstellen van rijkswet opheffen door ruimte te geven voor een proportionele stem van de Caribische landen.
- We maken het voor stemgerechtigde inwoners van Aruba, Curaçao en Sint Maarten bij verkiezingen voor het Europees Parlement net zo toegankelijk om te stemmen als in Europees Nederland.
- We gaan rendabel bijdragen aan de economische ontwikkeling van de Caribische landen door garantieregelingen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), het Nationaal Groeifonds en regelingen voor duurzame energieproductie (SDE++) open te stellen voor aanvragen uit het hele Koninkrijk.

Bonaire, Saba en Sint Eustatius

- We versterken de arbeidsmarkt van Caribisch Nederland (Bonaire, Saba en Sint Eustatius), met speciale aandacht voor de positie van jongeren, en pakken de armoede aan. Het Akkoord van Kralendijk is het uitgangspunt voor Bonaire. We stimuleren een sociale dialoog op Saba en Sint Eustatius.
- We maken heldere afspraken met de bijzondere gemeenten om ervoor te zorgen dat de financiering van basisvoorzieningen structureel op orde is.
- We investeren in de economie van Caribisch Nederland en nemen maatregelen om het leven betaalbaarder te maken. We geven invulling aan de herijking van het sociaal minimum. Dit doen we onder meer door het verhogen van de onderstand, het betaalbaar houden van nutsvoorzieningen en een versnelde overstap op volledig duurzame energie, riolering en een betere drinkwatervoorziening zodat de vaste lasten voor nutsvoorzieningen dalen. We ondersteunen projecten voor meer lokale landbouw zodat er minder voedselimport nodig is en we benutten de enorme kansen voor meer ecotoerisme.
- We gaan de unieke cultuur en natuur van Bonaire, Saba en Sint Eustatius, zowel boven als onder water, beter beschermen.
- In totaal investeren we 30 miljoen euro structureel.

De intenties van het nieuw aan te treden kabinet in Nederland (Rutte IV?) om de andere landen in het Koninkrijk, Curaçao, Aruba en Sint Maarten alsmede de Caribisch Nederlandse eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius op velerlei gebied bij te staan, komen goed en welgemeend over. Ze bieden perspectieven. Hoe de concrete invulling zal plaatsvinden, is een kwestie van overleg en samenwerking. Onder meer is het gewenst om (nogmaals) een nadere uitleg te geven wat goed en integer bestuur inhoudt en wat onder ‘proportionele stem bij het democratisch tekort’ wordt verstaan. Daarnaast is het gewenst dat er een eind komt aan het te pas en onpas hanteren van de autonomie kaart. Voeren van een ‘realistische en pragmatische politiek’ zal veel meer opleveren. Geen land ter wereld is volledig autonoom. Samenwerken is het sleutelbegrip voor vooruitgang.

Voor de samenleving is het te hopen dat de bereidheid (en politieke) wil tot constructieve samenwerking bij de bestuurders aanwezig is. In de afgelopen decennia verliep deze niet bepaald soepel. Veeleer stroef en moeizaam. De urgentie was en is (te) vaak zoek terwijl de problemen zich opstapelden. Zo is anderhalf jaar na de coronacrisis, die de wereld veranderde, het Coho-traject nog immer niet afgerond en operationeel gemaakt. Wel heeft Curaçao additioneel voor bijna een miljard gulden steun ontvangen zonder dat urgente vraagstukken zoals armoede, werkloosheid, economische groei, overheidsfinanciën, deugdelijk en integer bestuur zijn verbeterd. Integendeel, de indicaties wijzen eerder op verdere verslechtering, waardoor het vertrouwen stagneert. Dit allemaal vanwege de (politieke) onwil om constructief samen te werken. Zolang hierin geen verbetering optreedt, moet gevreesd worden dat de goed bedoelde intenties van het nieuw aan te treden Nederlands kabinet bij mooie woorden zullen blijven. Het ziet er naar uit dat het overgrote deel van de samenleving hiervan de dupe zal worden. Het is te hopen dat het nieuwe Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de nieuwe Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering en de RMR deze veel te lang durende vicieuze cirkel doorbreekt.

Wilt u reageren op Facts & Figures? Mail dan naar redactie@amigoe.com.

Stadion Rignaal ‘Jean’ Francisca een feit

WILLEMSTAD — Oud-voorzitter van de Federashon Futbòl Kòrsou (FFK) Rignaal ‘Jean’ Francisca stond zondagmiddag in het middelpunt van de belangstelling tijdens een voor hem georganiseerde ceremonie bij de FFK in Brievingat. Francisca is meer dan twintig jaar het gezicht geweest van de Curaçaose voetbalbond en heeft onder andere gezorgd voor de structuur en de opbouw van de FFK. Hij heeft met name gezorgd voor de komst van een officieel clubhuis van de FFK en had ook een belangrijke rol in de opbouw van het nieuwe stadion, wat nu omgedoopt is tot Stadion Rignaal ‘Jean’ Francisca. Als dank en blijk van waardering voor zijn inzet voor de voetbalsport heeft gisteren in aanwezigheid van minister-president Gilmar ‘Pik’ Pisas en de minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, Sithree van Heydoorn, en bestuursleden van de FFK de officiële huldiging plaatsgevonden van het FFK-erelid in het naar hem vernoemde Stadion Rignaal ‘Jean’ Francisca te Brievingat.

Geen verkoop goudvoorraad

WILLEMSTAD – De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) mag de goudvoorraad van het Land Curaçao niet verkopen. Dat is in de ministerraad besloten, meldt minister van Financiën Javier Sylvania (MFK) zaterdag op zijn sociale media.

Onder het vorige kabinet-Rhuggenaath I ontstond er onrust onder de bevolking nadat bekend werd dat CBCS de mogelijkheden onderzocht om een deel van de goudvoorraad te verkopen. De waarde van het goudvoorraad bedraagt per 31 oktober jl., volgens de laatste opgemaakte balans door de centrale bank, circa 1,3 miljard gulden. De opbrengst van de verkoop zou volgens de eerdere plannen worden belegd in renderende activa met nog steeds een prudentieel laag kredietrisico, maar met minder prijsvolatiliteit en een hoger rendement voor de CBCS. Met het besluit in de ministerraad wordt daar nu een stokje voor gestoken.

‘Tafelzilver’

Toenmalig demissionair minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) zei in april dat het verkopen van goud door de centrale bank in een periode van crisis een negatief signaal kan afgeven aan de gemeenschap en twijfels kan opwekken over de houdbaarheid van de vaste koers met de Amerikaanse dollar.

Gijsbertha betreurde de ontstane onrust hierover, net als de suggestie dat onverantwoorde risico's worden genomen, omdat ‘het tafelzilver’ zou worden verkocht.

Blokhuis positief over deelname kankeronderzoek

DEN HAAG — Het ministerie van Volksgezondheid is positief over de deelname aan de eerste borstkanker-screening op Bonaire. Het is een eerste stap in een programma van bevolkingsonderzoeken naar borstkanker, baarmoederhalskanker en darmkanker in Caribisch Nederland, schrijft demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis aan de Tweede Kamer.

Aan de borstkanker-screening hebben sinds mei bijna 500 mensen deelgenomen. “Via verschillende kanalen wordt de doelgroep steeds beter bereikt en ontstaat er meer bekendheid over en vertrouwen in het programma. Verder hebben twee lokale laboranten op Bonaire begin oktober hun accreditatie behaald onder begeleiding van het landelijk expertisecentrum

voor bevolkingsonderzoek”, schrijft de staatssecretaris van Volksgezondheid.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is bezig met het voorbereiden van een onderzoek voor baarmoederhalskanker. Uiteindelijk zal ook het bevolkingsonderzoek voor darmkanker worden uitgevoerd. Blokhuis streeft naar een termijn van vijf jaar voor

een volwaardig aanbod van de drie bevolkingsonderzoeken op een gelijk niveau van de onderzoeken in Europees Nederland. Voor elk eiland wordt gekozen voor maatwerk en een stapsgewijze invoering.

De bevolkingsonderzoeken zijn bedoeld om verschillende vormen van kanker in een vroeg stadium te ontdekken. Een vroege opsporing vergroot de kans op een succesvolle behandeling. Door de coronapandemie werden de onderzoeken in Europees Nederland tijdelijk stilgelegd in 2020, maar inmiddels worden ze weer uitgevoerd.

Statia verwijderd 400 autowrakken

ORANJESTAD — Meer dan vierhonderd autowrakken en 35 ton afvalzink werden begin deze week op een schip geladen en verscheept naar Sint Maarten waar ze naar Nederland zullen worden geëxporteerd. In Nederland worden de autowrakken en onderdelen verwerkt en hergebruikt. Het proces is uitgevoerd in overeenstemming met internationale milieunormen.

In 2018 is de Directie Economie, Natuur en Infrastructuur (ENI) van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius en de Faciliteit Afvalbeheer gestart met het project om autowrakken in te zamelen en op te ruimen. Op dat moment had Statia meer dan negenhonderd achtergelaten autowrakken verspreid over het eiland. De wrakken vormen een ernstige bedreiging voor het milieu en ook voor de volksgezondheid omdat ze knaagdieren en andere insecten aantrekken.

Le fase
Tijdens de eerste fase in 2018 zijn in totaal driehonderd autowrakken verwijderd en geëxporteerd, voornamelijk uit het industriegebied Man-O-War. De tweede fase begon eerder deze maand met het inzamelen en strippen van meer dan vierhonderd autowrakken en ander metaalafval. Begin vorige week, op 12 en 13 december, is de helft van deze wrakken (200) op een schip geladen en verscheept

naar Sint Maarten. De overige tweehonderd worden in een later stadium verscheept.

700 in totaal
Dit betekent dat er in fase 1 (2018) en fase 2 (2021) in totaal zevenhonderd autowrakken op het eiland zijn verzameld en verwijderd. De overige tweehonderd wrakken die nog op het eiland liggen, worden later verzameld. “We zijn erg trots op deze prestatie en we moedigen inwoners aan om Statia schoon te houden”, zegt Anthony Reid, directeur van ENI. We verzoeken iedereen om afgedankte voertuigen naar de Waste Management Facility te brengen om het eiland te beschermen.”

Hogere maximumtarieven voor elektriciteit en drinkwater op BES-eilanden

KRALENDIJK — De maximumtarieven voor de productie en distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Saba en Sint Eustatius stijgen per 1 januari 2022. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt doordat de prijs van olie die nodig is om elektriciteit en drinkwater te produceren sterk is gestegen.

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) stelt de maximumtarieven voor elektriciteit voor Bonaire, Saba en Sint Eustatius jaarlijks vast. Voor Bonaire en Sint Eustatius stelt de ACM ook de maximumtarieven voor drinkwater vast. De ACM stelt de tarieven vast op basis van de kosten die de producenten en distributeurs maken. Deze bedrijven bepalen vervolgens aan de hand van deze maximumtarieven zelf wat ze bij afnemers daadwerkelijk in rekening brengen.

De onvoorspelbare olieprijs hebben grote invloed op de productiekosten en daarmee op de (maximum) tarieven voor elektriciteit. Daarom zal een voortvarende verdere verduurzaming van de productie op de eilanden niet alleen bij-

dragen aan een beter klimaat, maar juist ook aan stabilere elektriciteits- en drinkwatertarieven, omdat door verduurzaming de afhankelijkheid van olie minder wordt.

In voorgaande jaren hebben het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat steeds subsidies verstrekt aan de bedrijven zodat zij lagere tarieven konden rekenen aan afnemers. De ministeries hebben aangegeven dat ook voor 2022 te gaan doen.

Bonaire
Voor Bonaire stijgt het maximum-gebruikstarief elektriciteit van ongeveer 0,29 naar ongeveer 0,33 USD/kWh. De bovengrens voor het pagabon-tarief

(prepaid) stijgt van ongeveer 0,50 naar ongeveer 0,53 USD/kWh. Deze stijgingen hebben vooral te maken met verwachte hogere kosten voor het produceren van elektriciteit. Voor het verbruik van een gemiddeld huishouden betekent dit een stijging van ongeveer 8 dollar per maand op de elektriciteitsrekening.

Het maximumtarief voor gebruik van drinkwater daalt van ongeveer 3,81 naar ongeveer 3,74 USD/m3. Voor een gemiddeld huishouden betekent dit een daling van ongeveer 0,75 dollar per maand op de rekening.

Saba
Voor Saba stijgt het maximum-gebruikstarief elektriciteit van ongeveer 0,37 naar ongeveer 0,41 USD/kWh. Dit heeft vooral te maken met verwachte hogere kosten voor het produceren van elektriciteit. Voor het verbruik van een gemiddeld huishouden

Afvalwaterbeheer: Implementatie van een brede strategie

KRALENDIJK — Donderdag organiseerde het Water Circles team op Bonaire een online-infosessie voor jachteigenaren. Het doel van deze sessie was om informatie te geven over de missie van het Water Circles team en de oplossingen die worden voorgesteld voor de afvalwaterzuivering op het eiland. Het Water Circles team reageerde ook op vragen en zorgen van de jachteigenaren.

In een persbericht wordt uitgelegd dat Water Circles een samenwerking is tussen het Wereld Natuur Fonds, Stinapa, het Water en Energiebedrijf Bonaire (WEB), het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB), Fundashon Mariadal en Water Alliance. Ze werken samen om alternatieve oplossingen te bieden voor de afvalwaterproblematiek op Bonaire. Tijdens de infosessie werden de resultaten en aanbevelingen van het Marine Afvalwater Onderzoek 2021, uitgevoerd door Gerard van Erp, gepresenteerd.

Alle resultaten en aanbevelingen van dit onderzoek zijn online te vinden: https://www.boneiruduradero.nl/wp-content/uploads/2021/09/Marine-Waste-Water-Survey-Bonaire-2021_def.pdf

Het Water Circles team is van mening dat het illegaal lozen van afvalwater

door jachteigenaren adequaat moet worden aangepakt door deze handeling niet langer toe te staan en als alternatief een mobiele pompdienst aan te bieden. De aanbevelingen die door het Water Circles team worden gepresenteerd, kunnen onderdeel zijn van de oplossingen voor het bredere afvalwaterbeheer op Bonaire.

Het belangrijkste doel van het Water Circles project is, volgens het persbericht, dat ‘afvalwater op Bonaire niet in de oceaan terecht komt en vervolgens een bedreiging vormt voor de koraalriffen, onze gezondheid en veiligheid’. Water Circles richt zich op het vinden van oplossingen door afvalwater geschikt te maken voor hergebruik. Dit driejarige project zal vijf demoprojecten opzetten voor decentrale afvalwaterzuivering, gebruikmakend van innovatieve technologieën van (ecologische) afvalwaterzuivering. De succesvolle demo’s kunnen dan als voorbeeld dienen voor andere locaties op Bonaire en in de regio. Verder omvat dit project het lokaal opleiden van technici door het aanbieden van een waterzuiveringsmodule tijdens hun mbo-studie.

Naast decentrale afvalwaterzuivering werkt WEB ook samen met het OLB aan oplossingen om de capaciteit van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) uit te breiden om extra afvalwater op

te vangen. Het OLB heeft financiering aangevraagd voor de uitbreiding van de riolering en het ontwikkelen van een geïntegreerde visie voor afvalwaterbeheer.

Een van de resultaten van het hoofddoel van Water Circles is dat de tariefstructuur herzien moet worden. Ze stelden een verhoging van de overnachtingsvergoeding voor als onderdeel van een totale herstructurering van de zoekersvergoeding van het Bonaire National Marine Park. Stinapa heeft een voorstel voor een nieuw aanmeerbeleid ingediend bij het OLB dat momenteel wordt beoordeeld.

De meeste vragen en zorgen van de jachteigenaren hadden betrekking op het voorgestelde nieuwe aanmeerbeleid. Het Water Circles team zal online een uitgebreide presentatie delen met antwoorden op de veelgestelde vragen om de jachteigenaren extra informatie te geven. Het team zal de jachtgemeenschap en het grote publiek regelmatig updates blijven geven over de voorgestelde wijzigingen die uit dit project voortvloeien, aldus het persbericht.

Tot slot wordt benadrukt dat de hele gemeenschap op Bonaire te allen tijde contact kan opnemen met het Water Circles team via e-mail projectwatercircles@gmail.com.

Geen gevolgen cyberaanval CBCS

WILLEMSTAD — De cyberaanval op de IT-omgeving van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft geen consequenties gehad. Uit het recent ontvangen eindrapport van het forensisch onderzoek blijkt onder meer dat het betalingsverkeer niet is aangetast. “Dit is een confronterende gebeurtenis geweest waaruit we lessen moeten trekken”, aldus CBCS-president Richard Doornbosch.

De CBCS meldt verder vanmorgen dat het over haar volledige data beschikt en dat de cyberaanval geen consequenties heeft gehad voor de informatiesystemen van onder toezicht staande financiële instellingen.

De Bank werd op 2 september jl. door Interpol geïnformeerd over een mogelijke cyberaan-

val op de IT-omgeving van de CBCS. Daarop zegt de Bank onmiddellijk over te zijn gegaan tot instelling van een *incidence response team* en het starten van een forensisch onderzoek. Hierbij werd prioriteit gegeven aan het beschermen van de integriteit van het betalingssysteem van de CBCS. Bij de eerste analyse werd al geconstateerd dat het betalingssysteem van de CBCS niet gecompromitteerd is geweest, hetgeen nu is bevestigd.

Na de melding van Interpol zijn door het expertteam, be-

staande uit het CBCS-ICT-team en lokale en internationale experts, onmiddellijk maatregelen getroffen om de data van de CBCS en het netwerk opnieuw veilig te stellen. “Onderzoek heeft uitgewezen dat sporen van de inbreuk waren aangetroffen op het bedrijfsnetwerk van de CBCS”, aldus de Bank. “Door doeltreffend handelen van het expertteam is het bedrijfsnetwerk opgeschoond en de aanval verijdeld.” Uit veiligheidsoverwegingen doet de CBCS geen inhoudelijke mededelingen over haar (cyber)beveiliging en mitigerende maatregelen.

Hoewel de cyberbeveiliging van de CBCS is ingericht langs de lijnen van *best international practices* en er doorlopend investeringen worden gedaan op dit gebied, is het de hackers gelukt toegang te krijgen tot het CBCS-netwerk.

“Dit is een confronterende gebeurtenis geweest waaruit we lessen moeten trekken”, aldus CBCS-president Richard Doornbosch. “In de eerste plaats voor onszelf maar daarnaast kan het ook een wake-up call zijn voor anderen. Er zijn daarom meermaals uitwisselingen geweest met Information Risk-afdelingen van verschillende lokale financiële instellingen om onze ervaring te delen.”

De CBCS zegt op verschillende momenten in contact geweest te zijn met financiële instellingen en overige stakeholders en houdt hen direct op de hoogte van relevante ontwikkelingen. Ook de ministers van Financiën van de beide landen zijn binnen strikte vertrouwelijkheid op de hoogte gesteld van de voortgang van het incident en de uitkomsten van het forensisch onderzoek, aldus de officiële verklaring.

5 universitaire hoofddocenten voor ICUC

WILLEMSTAD — Bij de Inter Continental University of the Caribbean (ICUC) zijn recent vijf universitaire hoofddocenten (associate professor) benoemd.

Hun benoeming werd door directeur Gilbert Cijntje bekend gemaakt na afloop van de zogenoemde thesis-week,

waarin afgestudeerden hun scriptie verdedigden. De benoemden zijn Rayla Pikeri (Research Management & Quality of Education); Shamil Ortega (Operations and Project Management); Candice Henriquez (Economic Science and Development); Paul van Bladel (Information Systems & Web Development) en Sidney

Justiana (Human Resource & Labor Management).

Een commissie heeft zich over hun benoeming gebogen en beoordeeld op basis van hun jarenlange ervaringen en kennis. Het is de eerste keer dat bij de ICUC vijf universitair hoofddocenten worden benoemd.

Euro

Herstel

AMSTERDAM — De Amsterdamse AEX-index liet vandaag over een breed front een herstel zien na de verliesbeurt een dag eerder. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,2 procent in de plus op 771,94 punten. De MidKap steeg 1,4 procent, tot 1032,89 punten. De beurzen in Londen en Parijs klommen tot 0,8 procent. De DAX in Frankfurt won 0,8 procent ondanks een daling van het Duitse consumentenvertrouwen voor januari. Winkelvastgoedfonds Unibail-Rodamco-Westfield ging aan kop in de AEX, met een winst van 3,7 procent. Staalconcern ArcelorMittal profiteerde van de sterke stijging van de prijzen voor ijzererts en dikte ruim 3 procent aan. De chipbedrijven ASML en ASMI wonnen 2,8 en 1,8 procent dankzij beter dan verwachte resultaten van het Amerikaanse chipbedrijf Micron Technology. De euro was 1,1293 dollar waard, tegen 1,1292 dollar een dag eerder. De olieprijsen veerden licht op na de forse daling op maandag. Een vat Amerikaanse olie kostte 1,2 procent meer op 69,41 dollar. Brentolie werd 0,8 procent duurder op 72,15 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — De aandelenbeurs in Tokio is vandaag flink hoger geëindigd en werkte daarmee het forse verlies van een dag eerder weg. De toonaangevende Nikkei in Tokio boekte een winst van 2,1 procent op 28.517,59 punten. De Japanse chiptester Advantest en chipapparatuurmaker Tokyo Electron stegen meer dan 4 procent. Micron Technology klom in de nabuurschandel op Wall Street zo'n 7 procent. Ook in Zuid-Korea gingen de chipbedrijven vooruit. De grote chipmaker Samsung Electronics won ruim 1 procent en SK Hynix steeg dik 3 procent. De Kospi in Seoul noteerde tussentijds 0,5 procent in de plus. De All Ordinaries in Sydney klom 0,9 procent. De Australische premier Scott Morrison sluit nieuwe lockdowns in het land uit ondanks de dreiging van de Omikron-variant. Nieuw-Zeeland stelt daarentegen de plannen om zijn grenzen geleidelijk te heropenen uit tot eind februari vanwege de opmars van de nieuwe variant. De beurs in Shanghai boekte een tussentijdse winst van 0,7 procent en de Hang Seng-index in Hongkong won 0,6 procent.

Wall Street

Positief

NEW YORK — Sportmerk Nike en chipbedrijf Micron Technology werden vandaag flink hoger gezet op de beurzen in New York, dankzij goed ontvangen kwartaalcijfers. De algehele stemming op Wall Street was eveneens positief na de verliesbeurt een dag eerder, die werd veroorzaakt door de zorgen over de Omikron-variant van het coronavirus. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening 1,1 procent hoger op 35.303 punten. De brede S&P 500 steeg 0,9 procent tot 4610 punten en techgraadmeter Nasdaq dikte 1 procent aan tot 15.128 punten. Nike steeg 6,5 procent. Micron Technology dikte 6,8 procent aan. De producent van geheugenchips boekte afgelopen kwartaal veel meer winst dan verwacht en gaf ook een positieve verwachting af voor het huidige kwartaal. De cruise-maatschappijen Norwegian Cruise Line, Carnival en Royal Caribbean Cruises gingen verder omhoog en wonnen tot 4,8 procent. De luchtvaartmaatschappijen United Airlines, American Airlines en Delta Air Lines gingen tot 3,2 procent vooruit nu een lockdown in de VS van de baan lijkt.

Nieuwe prijspiek voor gas en stroom

AMSTERDAM — De Europese gas- en stroomprijzen zijn vandaag tot nieuwe recordniveaus gestegen. Dat niet eerder zoveel geld moest worden betaald voor energie heeft enerzijds te maken met de gestopte leveringen via de Yamal-pijpleiding, waar doorgaans gas vanuit Rusland naar Duitsland wordt vervoerd. Verder piekte de stroomprijs na de beslissing van Frankrijk om een viertal kernreactoren uit te zetten voor extra onderhoud. Frankrijk is daarvoor afhankelijk van de invoer van elektriciteit, waar het normaal gesproken een exporteur van energie is.

De prijs van een megawattuur gas op de Nederlandse termijnmarkt, die leidend is voor de Europese gasprijzen, nam vandaag met dik 10 procent toe tot ruim 162 euro. Dat is de hoogste prijs ooit. De Europese gasprijzen zijn dit jaar al met zo'n 600 procent gestegen.

De vier Franse kernreactoren zijn doorgaans goed voor 10 procent van de nucleaire capaciteit. Uitbater EDF ontdekte vorige week

een paar problemen bij de tienjaarlijkse inspectie van kerncentrales en zal daarom extra controles uitvoeren. De Fransen zien zich genoodzaakt stookolie te gebruiken voor de opwekking van energie, zeker nu het koude weer zorgt voor een grotere vraag.

Hoge leveringskosten

Het onverwachte onderhoud zorgt ook voor extreem hoge leveringskosten, wat weer doorwerkt in de marktprijzen. Naar verwachting zal begin januari circa 30 pro-

cent van de nucleaire capaciteit van Frankrijk buiten bedrijf zijn. Daarmee is de energiemarkt meer en meer overgeleverd aan de grillen van het weer. Om het nog erger te maken sluit Duitsland bijna 50 procent van zijn kerncentrales voor het einde van het jaar. De Duitse stroomprijzen voor levering volgend jaar stegen met bijna 7 procent tot 270 euro per megawattuur. De energieprijzen liepen ook op door de opgelopen gasprijzen.

Gasleveringen

Eerder bleek dat leveringen van gas via de pijpleiding Yamal-Europa die van Rusland naar Duitsland loopt zijn gestopt. Via de pijplijn, een belangrijke route voor Russisch gas naar Europa, kwam sinds zaterdag al steeds minder gas naar Europa. Het Russische Gaz-

prom, die het monopolie heeft op de Russische gas-export, heeft voor vandaag geen capaciteit gereserveerd voor de uitvoer van gas via de leiding. De exacte reden waarom, is niet duidelijk. Sommige westerse politici en industriedeskundigen beschuldigen Rusland ervan gasleveringen aan Europa achter te houden wegens de politieke spanningen rond Oekraïne en de verdragin-gen bij de certificering van een andere pijpleiding, Nord Stream 2. Gazprom en het Kremlin hebben dit herhaaldelijk ontkend.

Vanwege de energiecrisis heeft Parijs aan EDF gevraagd om enkele kernreactoren eerder dan gepland weer op te starten. Ook zijn Franse grootverbruikers gevraagd om minder energie te verbruiken op piekmomenten.

Turkse lira krabbelt verder op

ANKARA — De Turkse lira wint vandaag verder aan waarde nadat de munt door aangekondigde ingrepen van de Turkse president Recep Tayyip Erdogan gisteren al 25 procent aan waarde won. Erdogan beloofde om de spaargelden van Turkse burgers te beschermen tegen de flinke koersschommelingen van de eigen munt.

Met de ingreep wil de president voorkomen dat Turken hun spaarcenten massaal in dollars omzetten waardoor de koers van de lira alleen maar verder keldert.

Hij vertelde er echter niet bij hoe hij het in potentie dure en prijsopdrijvende initiatief zou financieren.

Voor de aankondiging van de president was de lira met meer dan 10 procent gedaald tot een historisch dieptepunt ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Daarna schoot de lira terug. Daarbij werd de grootste dagwinst geboekt voor de munt sinds 1983.

Photo: Shutterstock

Oplopende inflatie

Volgens de berekeningen van drie bankiers werd van nacht ongeveer 1 tot 1,5 miljard dollar aan spaargeld in lira omgezet. De Turkse Vereniging van Banken zei dat ongeveer 1 miljard dollar werd verkocht op de markt. De lira is dit jaar tot een recorddiepte gedaald uit

vrees voor de oplopende inflatie, die weer het gevolg is van Erdogans streven naar monetaire versoepeling. Alleen in de afgelopen maand verloor de munt 40 procent van zijn waarde. Op het dieptepunt was de munt 60 procent minder waard dan een jaar eerder. De snelle opleving werd in gang gezet door de belofte

van een depositogarantie. Die zal Turken ervan weerhouden hun spaargeld om te zetten in harde valuta, aldus Erdogan.

Sommige economen stellen dat de nieuwe maatregelen in feite verhulde renteverhogingen zijn, maar die zijn niet zonder risico voor de schatkist.

Kabinet breidt steunregelingen wat uit vanwege lockdown

DEN HAAG — Het demissionaire kabinet breidt de steunregelingen uit voor ondernemers, wegens de lockdown die zaterdag werd aangekondigd. Bedrijven komen sneller in aanmerking voor de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL). Daarnaast wordt de loonsteunregeling NOW uitgebreid.

Ondernemers kunnen al TVL aanvragen als ze 20 procent van hun omzet verliezen, in plaats van 30 procent. De verruiming van het pakket kost het kabinet naar verwachting zo'n 590 miljoen euro.

Ook de loonsteun wordt verruimd. Deze subsidie, NOW, wordt berekend op basis van onder meer omzetverlies, maar eerder gold daar een maximum van 80 procent. Omdat veel bedrijven nu

hun deuren moeten sluiten, gaat het maximum naar 90 procent.

Voorraadvergoeding

Het kabinet kondigde zaterdag aan dat het land enige weken bijna volledig op slot gaat. Demissionair premier Mark Rutte kondigde tijdens de persconferentie al aan te willen kijken of de steunregelingen nog wel genoeg zijn voor de strenge regels. Toen de coronamaatregelen in november weer werden aan-

gescherpt, besloot het kabinet al het steunpakket toch terug te laten keren. Eind oktober liepen de meeste steunregelingen eigenlijk af. In een voorraadvergoeding voor horeca en winkels ziet het kabinet nu niets. "Een dergelijke regeling is slecht uitvoerbaar en maakt het niet goed mogelijk om tijdig steun te verlenen." Zelfstandigen die onder een eerdere regeling geld hebben geleend (Tozo), hoeven dit geld nog niet vanaf 1 januari terug te betalen. Zij hoeven pas vanaf 1 juli 2022 af te lossen.

Buitenschoolse opvang

Ouders wordt gevraagd om de factuur aan de buitenschoolse opvang te betalen,

ook nu deze is gesloten voor de meeste kinderen. Het kabinet broedt op een tegemoetkoming die lijkt op de regeling uit eerdere lockdowns. Daarnaast trekt het kabinet nog eens 5,6 miljoen euro uit voor musea, en krijgen dierenhuizen 10 miljoen euro om 'het dierenwelzijn en de maatschappelijke waarde van dieren tuinen te waarborgen'.

Het kabinet benadrukt nog steeds dat het zoekt naar een manier om steun voor de lange termijn te regelen, op een manier die de economie minder verstoort. Naar verwachting komt het nieuwe kabinet in maart met deze plannen.

CBS: Nederlands consumentenvertrouwen verder omlaag

DEN HAAG — De stemming onder consumenten in Nederland is deze maand opnieuw verslechterd. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verslechterde zowel het oordeel van de Nederlanders over het economisch klimaat als de koopbereidheid. Steeds meer consumenten vinden dat de prijzen sterk zijn gestegen en dat de tijd voor het doen van grote aankopen niet zo goed is.

De graadmeter waarmee het CBS de stemming onder consumenten meet, kwam voor december uit op min 25 tegen min 19 in november. Het consumentenvertrouwen ligt daarmee onder het ge-

middelde over de afgelopen twintig jaar van min 8. Het vertrouwen bereikte in januari 2000 de hoogste stand ooit met plus 36. Het dieptepunt werd bereikt in maart 2013 met min 41.

Consumenten waren in december pessimistischer over de economie dan in november. De deelindicator economisch klimaat ging van min 28 naar min 38. Consumenten waren daarbij negatiever over zowel de economie in de komende twaalf maanden als die in de afgelopen twaalf maanden. De koopbereidheid kwam in december uit op min 17, tegen min 14 in november. Consumenten waren zowel negatiever over hun finan-

ciële situatie in de komende twaalf maanden als over hun financiële situatie in de afgelopen twaalf maanden. In december vond 55 procent van de consumenten dat de prijzen in het afgelopen jaar sterk zijn gestegen. Dit is het hoogste percentage sinds het begin van de tijdreeks in 2017. Het percentage dat verwacht dat de prijzen in de komende twaalf maanden sterker gaan stijgen, daalde van 45 in november naar 33 in december.

Transavia gaat vliegen vanaf Brussels Airport

BRUSSEL — Luchtvaartmaatschappij Transavia gaat vliegen vanaf Brussels Airport. Vanaf komende zomer wordt naar een viertal zonestemmingen gevlogen vanaf de Belgische luchthaven. Vanaf deze week biedt Transavia al vluchten van en naar Innsbruck in Oostenrijk aan.

De maatschappij, onderdeel van Air France-KLM, wilde al eerder vluchten vanaf de Belgische luchthaven gaan aanbieden, maar door corona ging er tijdelijk een streep door dat plan.

Met de stap naar België versterkt de maatschappij haar

positie in de Nederlandse en Belgische markt, verduidelijkt Marcel de Nooijer, algemeen directeur van Transavia in een toelichting. Komende zomer wordt vanaf Brussels Airport gevlogen op vier bestemmingen in Spanje, Griekenland en Portugal. Tickets naar Ibiza, Alicante, Heraklion-Kreta en Faro voor komende zomer kunnen per direct worden geboekt. Voorafgaand aan de zonestemmingen begint Transavia op donderdag met vluchten van en naar Innsbruck vanaf Brussel. Transavia zei eerder dat de stap naar Brussel losstaat van de ophanden zijnde verhoging van de tarieven op Schiphol.

Nike houdt last van tijdelijke sluitingen fabrieken

BEAVERTON — Sportmerk Nike houdt last van verstoringen in de leveringsketen. Doordat bepaalde fabrieken in Vietnam wegens lokale corona-uitbraken tijdelijk moesten sluiten, werd er afgelopen kwartaal minder omzet behaald in onder meer China, andere delen van Azië en Latijns-Amerika. Daarentegen wist het concern over de gehele linie wel goede zaken te doen bij koopjesfeestijn Black Friday en boven verwachting van analisten lukte het om de winst behoorlijk op te voeren.

De totale opbrengsten bedroegen in de drie maanden tot eind november 11,4 miljard dollar. Dat is weliswaar 1 procent meer dan in dezelfde periode een jaar eerder. Maar gecorrigeerd voor wisselkoerseffecten blijft er van de omzettoename eigenlijks niets over. De kledingfabrieken in Vietnam zijn ver-

antwoordelijk voor een groot deel van alle producten die Nike verkoopt. Volgens een eerdere schatting wordt 40 procent van alle Nike-kleding in het Zuidoost-Aziatische land gemaakt.

1,3 miljard dollar winst

Op verkochte artikelen werd de afgelopen periode wel meer marge behaald. Onder de streep bleef er uiteindelijk 1,3 miljard dollar winst over. Daarmee deed Nike het 7 procent beter dan een jaar eerder.

In zijn kwartaalbericht gaat het concern niet in op de opmars van de Omikron-variant van het coronavirus. Nike spreekt wel van 'dynamische marktomstandigheden'. Topman John Donahoe heeft de indruk dat de onderneming de goede weg is ingeslagen wat betreft het aanpakken van alle verstoringen. Hij benadrukt ook dat Nike er veel beter voor staat dan achttien maanden terug aan het begin van de crisis.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	21-Dec				21-Dec		
DOW JONES	35,463.57	1.52%	AEX	774.95	1.56%		
S&P 500 INDEX	4,631.57	1.39%	ARCELOMITTAL	28.54	2.81%		
NASDAQ	15,220.53	1.60%	AEGON NV	4.13	3.22%		
AMAZON.COM INC	3,378.70	1.11%	KONINKLIJKE AHOL	30.26	-0.25%		
APPLE INC	170.99	0.73%	AKZO NOBEL	92.84	0.54%		
BAIDU INC-SP ADR	143.90	4.61%	ASML HOLDING NV	684.00	3.80%		
BERKSHIRE HATH-B	294.65	1.74%	DSM (KONIN)	194.85	0.98%		
BOEING CO/THE	198.08	5.09%	HAL TRUST	140.60	1.74%		
CITIGROUP INC	59.70	2.43%	HEINEKEN NV	97.50	0.74%		
COCA-COLA CO	57.87	0.57%	ING GROEP NV	12.11	3.20%		
COSTCO WHOLESALE	544.11	-0.81%	KPN (KONIN) NV	2.69	0.67%		
WALT DISNEY CO	151.30	3.30%	KONINKLIJKE PHIL	30.86	1.66%		
3D SYSTEMS CORP	21.99	3.05%	RANDSTAD NV	57.62	2.20%		
EBAY INC	63.50	-0.45%	ROYAL DUTCH SH-A	19.04	3.13%		
META PLATFORMS-A	332.74	2.24%	TOMTOM NV	8.81	6.53%		
GENERAL ELECTRIC	93.41	3.81%	TOTALENERGIES SE	44.40	2.39%		
ALPHABET INC-A	2,856.16	0.85%	UNILEVER PLC	46.39	-0.64%		
HP INC	36.76	1.73%	W.P. STEWART HOL	865.99	-1.69%		
HOME DEPOT INC	388.07	-0.34%	SCOTIA FUNDS		20-Dec		
INTEL CORP	50.30	1.41%	MONEY MARKET	13.5996	0.01%		
JOHNSON&JOHNSON	167.03	-0.43%	US DOLLAR BOND	2,9766	-1.10%		
MICROSOFT CORP	325.21	1.66%	GLOBAL EQUITY	3,6807	7.72%		
PROCTER & GAMBLE	157.84	-0.01%	US EQUITY	21,9951	13.29%		
ROYAL DUTCH-ADR	43.09	2.77%	CANADIAN EQUITY	3,4642	16.21%		
STARBUCKS CORP	110.79	2.50%	FUNDS		20-Dec		
TWITTER INC	43.82	1.94%	BSF DEFENSIVE	127.34	-0.21%		
WALMART INC	139.46	0.19%	BSF CONSERVATIVE	121.41	-0.48%		
EXCHANGE TRADED FUND		21-Dec	BSF MODERATE	155.86	-0.62%		
ALERIAN MLP - AMLP	31.29	2.39%	BSF AGGRESSIVE	188.31	-1.02%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.86	0.20%	BGF MULTI ASSET INC	10.03	-1.57%		
ISH IBOX HY BD - HYG	86.64	0.49%	BGF GBL ALLOCATION	75.17	-0.83%		
ISH SELECT DIV - DIVY	119.76	1.53%	BGF USD CORE BOND	17.89	-0.06%		
ISH MSCI EMKT - EEM	48.10	1.39%	BGF FIX INC GBL OP	15.61	0.00%		
ISH MSCI PAC - EPP	47.02	1.03%	BGF USD HYIELD BND	39.00	0.00%		
ISH RUSSELL - IWV	270.16	1.61%	CURRENCIES		21-Dec		
ISH S&P 500 - SPY	81.06	1.21%	YENUSD	114.2000	0.52%		
ISH EUROPE - IEV	52.84	1.11%	EURUSD	1.1268	-0.10%		
INVESCO QQQ TRUS	385.91	1.37%	CANUSD	1.2936	-0.03%		
INVESCO DB COMMO	20.24	1.76%	GBPUSD	1.3246	0.30%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	38.17	0.83%	COMMODITIES		21-Dec		
SPDR S&P MID 400	499.54	2.41%	OIL WTI	71.23	3.82%		
SPDR S&P 600 SMA	96.24	2.46%	GOLD	1787.12	-0.21%		
VANGUARD REIT - VNQ	112.53	1.49%	SILVER	22.49	1.00%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	63.09	0.98%	WHEAT	795.25	2.25%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services
Lio Capriles Banking Center | Schottegaweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

AMIGOE ARUBA . COM

#amigoe aruba

KOMT BINNENKORT

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuaria's —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
—Politiebureaus—		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
Oranjestad	527 3140	Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
Noord	527 3200	San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
San Nicolaas	527 3000	San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
Santa Cruz	527 2900	Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
Strand Politie	586 3003	Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560	522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur	
				592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur	

21 dec 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Centro Medico San Nicolaas
Dr. Wever 527-4580

Dienstdoende huisartsen

17 tot 23 dec 2021

Oranjestad
Botica Dakota
588-7364

San Nicolaas
Botica San Nicolaas
584-5712

Dienstdoende apotheken

Het weer

WOENSDAG
22 DECEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 20 en 33 km/u.

Max Temp. 29° Voelt Als 33° Wind 20 km/u Bewolking 25%

Zonsopgang 06:57 Zonsondergang 18:20 UV index 10 v/d 10

WOENSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 17 en 33 km/u.

Min Temp. 25° Voelt Als 28° Wind 17 km/u Bewolking 55%

Maansopgang 21:26 Maansondergang 10:27

Oplossing sudoku 21 december

3	4	7	2	6	8	1	9	5
8	5	6	1	3	9	2	7	4
1	9	2	7	5	4	8	3	6
9	3	5	6	2	7	4	8	1
6	1	4	3	8	5	9	2	7
2	7	8	4	9	1	5	6	3
7	2	9	5	1	6	3	4	8
5	6	3	8	4	2	7	1	9
4	8	1	9	7	3	6	5	2

Om onze Verkoopafdeling te versterken, is Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. op zoek naar een:

Freelancemedewerker (m/v) afdeling verkoop en administratie

- Minimaal MBO opleiding
- Zelfstandig, flexibel en resultaatgericht
- Goede beheersing van het Nederlands, Engels en Papiaments
- Sterke communicatievaardigheden in het Nederlands
- Minimaal beschikbaar en vindt het niet erg om in de avonden en/of weekenden te werken
- Ervaring Debiteurenadministratie
- Verkoop ervaring
- Ervaring met computerprogramma's
- Ervaring met Adobe In Designprogramma's is een pré
- Visie en doorzettingsvermogen
- Goede contacten binnen de lokale commerciële sector
- Eigen vervoer

Wij bieden aantrekkelijke commissie, auto en telefoonvergoeding.

Loon is afhankelijk eigen verkoop en interesse!

Graag ontvangen wij je reactie zo spoedig mogelijk. Stuur je cv met motivatiebrief in het Nederlands naar gwilliams@amigoe.com.

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwilliams@amigoe.com

Redactie:
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Wever
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2.00 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Corona-opnames in Nederland stijgen mogelijk volgend jaar

ROTTERDAM — Het aantal opnames van coronapatiënten in de Nederlandse ziekenhuizen zal de komende dagen nog dalen, voorspelt voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) Ernst Kuipers. Hij verwacht dat ergens aan het eind van de eerste week van januari het aantal weer zal toenemen. Wel benadrukt hij dat er nog veel onzeker is, vanwege de nieuw ontdekte Omikron-variant van het virus.

Volgens Kuipers blijft het daarom ook lastig te zeggen hoe hoog de piek in de ziekenhuisbezetting precies zal worden. Dat heeft alles te maken met de vraag hoeveel de Omikron-variant al voorkomt in ons land en ook met hoeveel meer of minder ziekmakend de virusvariant is in vergelijking met de Delta-variant. De Omikron-variant lijkt een stuk besmettelijker en zal volgens voorspellingen de Delta-variant, die nu nog dominant is, snel voorbijstreven.

Sinds zondag geldt een strenge lockdown in Nederland. En dat terwijl de besmettingscijfers en de ziekenhuisopnames op dit moment gemiddeld gezien nog dalen. Toch is Kuipers het eens met de genomen maatregelen. Nederland kan

het zichzelf 'niet veroorloven' om geen rekening te houden met sombere scenario's over de mogelijke effecten van de Omikron-variant op de situatie in de ziekenhuizen.

De lockdown geeft ruimte om meer te leren over de Omikron-variant en om het zetten van boosterprikken te versnellen, zegt Kuipers. De GGD'en hebben dit week-einde ook aangekondigd dat te doen. Voor het eind van januari moet iedere volwassene die dat wil een opprik hebben gehad, maar de gezondheidsdiensten willen dat zoveel mogelijk mensen zo snel mogelijk aan de beurt zijn.

De boostercampagne een paar dagen eerder afronden, kan al veel schelen voor de komende druk in de ziekenhuizen, stelt Kuipers.

Ernst Kuipers

Rutte: Advies ministeries over prikplicht

DEN HAAG — Het advies van de drie 'economische' ministeries (de Trojka genoemd) om de voor- en nadelen van onder meer een vaccinatieplicht duidelijk te maken, is ook echt een advies. Dat benadrukt demissionair premier Mark Rutte. "Uiteindelijk moet er politiek over worden besloten. Op dit moment is er geen voornemen tot vaccinatieplicht." Maar zoiets kan je ook 'nooit 100 procent uitsluiten', vindt Rutte.

De ministeries van Financiën, Economische Zaken, en Sociale Zaken hebben een 'sociaal-maatschappelijke en economische reflectie' gegeven. Daarin adviseren de ambtenaren onder meer 'scherpere keuzes in het vaccinatiebeleid' te nemen. Daar hoort bij dat het kabi-

net 'op korte termijn' voor- en nadelen op een rij zet 'van varianten van' een vaccinatie- en boosterplicht en maatregelen om het prikken aantrekkelijker te maken ('boosterprikkel'). De schade is 'gigantisch' wanneer het land weer op slot moet en 'een lockdown impliceert

ook vergaande beperking van vrijheden'. "Dat is een advies, ambtelijk, van de drie Trojka-ministeries", benadrukt Rutte. Het voornemen om tot een verplichting over te gaan 'is er absoluut niet', benadrukt hij. Het is nog onduidelijk of het kabinet überhaupt binnenkort komt met varianten van het aantrekkelijker maken of het verplichten van vaccinaties. Het kabinet komt in januari met 'een strategisch plan' over het omgaan met het coronavirus, maar die afweging is daarin 'nog niet voorzien'.

EU keurt coronavaccin Novavax goed

BRUSSEL — Het coronavaccin van de Amerikaanse farmaceut Novavax kan in de EU verhandeld en gebruikt worden. De Europese Commissie keurt toelating op de EU-markt van het vaccin, onder de naam Nuvaxovid, goed.

Het wordt het vijfde vaccin waarmee EU-burgers tegen Covid-19 kunnen worden beschermd, zoals de toezichthouder, het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA), eerder gisteren al heeft aanbevolen. Het vaccin is in eerste instantie bedoeld voor volwassenen. Zij krijgen twee prikken, met drie weken ertussen. Het vaccin is nog niet beoordeeld voor kinderen en boosterprikken. De commissie heeft alvast 100 miljoen doses van het middel besteld, met een optie op nog eens 100 miljoen doses. Volgens de gebruikelijke verdeling zou Nederland 3,89 procent daarvan krijgen.

helpen anderen te beschermen.

Net als Nederland eerder deze maand hebben de verantwoordelijke Belgische ministers besloten dat kinderen tussen de vijf en elf jaar als ze dat willen een prik mogen halen, twiitert de Vlaamse zorgminister Wouter Beke. Ze krijgen dan het Pfizer-vaccin.

Daling bezetting ziekenhuizen in Nederland

ZEIST — Het aantal coronapatiënten in de Nederlandse ziekenhuizen is afgelopen etmaal opnieuw gedaald. Momenteel houden 2349 mensen met Covid-19 een ziekenhuisbed bezet, zo staat in de meest recente cijfers van het Landelijke Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). Dat zijn er 62 minder dan gisteren.

Van zondag op maandag nam het aantal coronapatiënten in de ziekenhuizen na dagen van daling weer toe, maar over een aantal weken bekeken neemt de bezetting af.

Op de verpleegafdelingen liggen momenteel 1754 coronapatiënten, 61 minder dan een etmaal geleden. Er werden weliswaar 209 nieuwe coronapatiënten in de klinieken opgenomen, maar doordat er nog meer mensen de

afdelingen mochten verlaten daalde de bezetting toch.

Op de ic's liggen nu 595 ernstig zieke mensen met Covid-19, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Dat is één patiënt minder dan gisteren. Er werden 31 nieuwe coronapatiënten opgenomen op de ic's, maar doordat er meer mensen overleden of de afdelingen mochten verlaten, daalde de bezetting toch.

Volgens voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ), Ernst Kuipers, worden er momenteel dagelijks gemiddeld ongeveer 35 nieuwe coronapatiënten op de ic's opgenomen en daalt dat aantal verder. De oprukkende Omikron-variant van het virus kan op korte termijn echter alweer zorgen voor een snelle stijging van het aantal Covidpatiënten in de ziekenhuizen.

doorgaans niet erg ziek van worden en dus weinig baat hebben bij het vaccin. Daartegenover staat onder meer dat de kans kleiner wordt dat bijvoorbeeld hun school moet sluiten en dat ze

Maatregelen verwacht in Noordrijn-Westfalen

DÜSSELDORF — Premier Hendrik Wüst van de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen heeft contactbeperkende maatregelen in het vooruitzicht gesteld voor de jaarwisseling. Hij zei tegen de Duitse zender ARD dat een normale oudejaarsavond niet mogelijk is vanwege de Omikron-variant van het coronavirus. Wat de maatregelen precies worden, heeft Wüst niet bekendgemaakt, maar grote feesten zijn uitgesloten.

Ook in de aan Nederland grenzende deelstaat breidt het aantal gevallen van de Omikron-variant zich snel uit, zegt Wüst. Feesten met oud en nieuw zouden de verspreiding versnellen, doordat er dan veel mensen bij elkaar zijn. De premier acht het niet nodig om met kerst extra maatregelen in te voeren. Volgens

Wüst heeft kerst vorig jaar namelijk niet voor een snellere verspreiding van het coronavirus gezorgd.

Overleg

De premiers van de Duitse deelstaten overleggen vandaag met bondskanselier Olaf Scholz over mogelijke strengere maatregelen tegen het virus. Veel genoemde

maatregelen zijn het beperken van het aantal mensen dat bijeen mag komen en het sluiten van nachtclubs. Ook willen de leiders zorgen dat meer mensen worden ingeënt tegen het virus. Een strenge lockdown zoals in Nederland lijkt voorlopig uitgesloten in Duitsland.

Vooruitlopend op het overleg zei Wüst gisteren op Twitter dat het voor de Duitse burgers helder moet worden wat ze de komende weken kunnen verwachten. "De politiek moet de burgers eerlijk zeggen dat er ook volgend jaar nog maatregelen nodig zijn."

Duits gezondheidsinstituut adviseert beperking contacten

BERLIJN — Het Duitse gezondheidsinstituut RKI schrijft in een nieuw advies dat mensen hun contacten 'maximaal' moeten beperken en alleen op pad moeten gaan als dat noodzakelijk is. Deze maatregelen moeten volgens de Duitse evenknie van het RIVM direct worden genomen vanwege de Omikron-variant van het coronavirus en niet eerder dan half januari worden opgeheven.

Ook adviseert het instituut het tempo van de vaccinatiecampagne te versnellen en goed te communiceren, zodat de maatregelen worden begrepen. De beschikbaarheid van voldoende gratis testen wordt ook in het advies genoemd. Het advies komt voorafgaand aan een over-

leg van bondskanselier Olaf Scholz met de deelstaatspremiers over de huidige coronasituatie.

De door het RKI genoemde maatregelen zijn strenger dan de nieuwe maatregelen die van de leiders worden verwacht. Een landelijke

lockdown lijkt niet op tafel te liggen.

Het RKI meldt dat Omikron mogelijk al in januari dominant kan zijn in Duitsland. "Onder de huidige omstandigheden verdubbelt het aantal gevallen in ongeveer drie dagen". Dat de variant zich sneller verspreidt dan de huidige dominante varianten, blijkt in andere landen waar Omikron wijdverspreid is.

Meerdere landen zijn vanwege Omikron overgegaan tot extra maatregelen.

Fransen onderscheppen vervalste coronapassen

PARIJS — De Franse autoriteiten hebben 182.000 vervalste coronapassen ontdekt sinds de invoering van de 3G-regel (ge-vaccineerd, genezen, getest) in juni.

De Franse minister van Binnenlandse Zaken, Gerald Darmanin, wijst op Twitter op de mogelijke gevolgen: tot vijf jaar celstraf of een boete tot 75.000 euro voor gebruik, maken of verkopen van een dergelijke neppas. De politie heeft vierhonderd onderzoe-

ken lopen naar nagemaakte passen. Het 3G-gezondheidsbewijs is inmiddels noodzakelijk voor veel dingen, van bezoek aan restaurant of bioscoop tot een rit in een trein of bus op grotere afstanden.

Als extra stap in de strijd tegen de snelle stijging van het aantal infecties, ook door de Omikron-variant, is binnenkort een negatieve test niet meer voldoende om het document te krijgen. Dan wordt de pas vooral een vaccinatiebewijs.

Viroloog Koopmans over doorgaan carnaval

MAASTRICHT — De vraag of carnaval in Nederland komend jaar kan doorgaan, is volgens viroloog Marion Koopmans eigenlijk al beantwoord. Dat zegt ze tegen regiozender LI.

"Ik denk dat dat niet meer een vraag is", aldus Koopmans. In de periode dat carnaval komend jaar gevierd wordt, eind februari, gaan we volgens Koopmans 'de piek van Omikron zien dus

ik zie het somber in'. De Limburgse carnavalskoepels hebben vandaag overlegd met de veiligheidsregio's over het carnaval.

Volgens de viroloog blijft het coronavirus voorlopig nog wel bij ons. "Dus we moeten ook gaan zien van: hoe gaan we nu weer uit deze lockdown komen? En ook voor de volgende winter bedenken: misschien moeten we af en toe toch weer een beetje op de rem gaan staan."

Speciale poststempel in Engeland: Haal een booster

Foto: Shutterstock

LONDEN — Het Britse postbedrijf Royal Mail moedigt gevaccineerde mensen aan een extra coronaprik te halen. De organisatie voorziet poststukken van een stempel met de tekst: *Get Boosted Now* (haal nu je booster).

De Britse regering deed eerder deze maand al eenzelfde oproep. De autoriteiten zeggen dat volledig gevaccineerde mensen na

zo'n extra boosterprik veel beter zijn beschermd tegen de Omikron-variant van het coronavirus. Die grijpt in het Verenigd Koninkrijk

snel om zich heen en zou nu dominant zijn in Engeland en Schotland, bericht de BBC. Daar kwam voorheen Delta het vaakst voor.

De autoriteiten maakten de afgelopen tijd herhaaldelijk melding van recordaantallen nieuwe corona-

besmettingen, maar ook het toedienen van boosters verliep ongekend snel.

Inmiddels zou ruim de helft van de Britse volwassenen zo'n derde prik hebben gehad. 18-plussers komen drie maanden na hun tweede vaccindosis in aanmerking voor een booster.

Belgische kinderen onder de 12 kunnen prik halen

BRUSSEL — Ook Belgische kinderen onder de twaalf jaar kunnen zich laten inenten tegen het coronavirus. Kinderen die extra kwetsbaar zijn doordat ze al een andere ziekte of aandoening hebben, krijgen net als in Nederland voorrang.

Nu het virus weer om zich heen grijpt en ook rondgaat onder jonge kinderen gaan steeds meer landen over tot het vaccineren van deze groep. Ook al is dat omstre-

den, omdat kinderen zelf er

Koningin Elizabeth niet naar Sandringham voor kerst

Koningin Elizabeth reist voor Kerstmis niet af naar landgoed Sandringham, zoals ze traditiegetrouw doet. De 95-jarige vorstin blijft, vanwege de snelle verspreiding van de coronavariant Omikron, op Windsor Castle en zal daar haar familie ontvangen. Dat heeft Buckingham Palace bekendgemaakt.

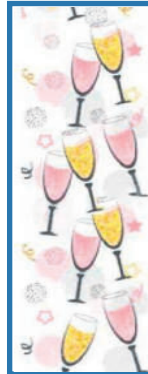
Het is een persoonlijke beslissing van de koningin, die na een 'zorgvuldige overweging' is genomen. Op Windsor zullen de nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen in verband met het coronavirus.

Normaal gesproken reist de koningin voor de kerstdagen af naar haar landgoed, waar haar kinderen en kleinkinderen ook naartoe komen. Onder anderen prins Charles en zijn

vrouw Camilla zijn er dit jaar weer bij, net als prins William met zijn vrouw Catherine en hun kinderen. Ook haar jongste zoon prins Edward, zijn vrouw Sophie en hun kinderen, Louise en James zijn uitgenodigd.

De Queen heeft haar traditionele kerstlunch met familieleden deze keer moeten afzeggen. Daartoe werd eerder al besloten vanwege zorgen over de Omikron-variant van het coronavirus.

Vorig jaar koos Elizabeth er ook al voor op Windsor te blijven en samen met haar echtgenoot prins Philip rustig de feestdagen door te brengen. Het wordt voor haar dit jaar de eerste Kerstmis zonder Philip. Hij overleed dit jaar in april.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Japanners krijgen bij McDonald's tijdelijk kleine portie friet

Foto: Shutterstock

Japanners krijgen bij McDonald's tijdelijk kleine porties friet. De Japanse filialen van McDonald's bieden vanaf vrijdag alleen nog kleine porties friet aan. Dit vanwege een tekort aan de patatjes. Overstromingen in een haven in het Canadese Vancouver, waar doorgaans veel frieten met eindbestemming Japan worden ingeladen, in combinatie met de leveringsproblemen als gevolg van de coronapandemie zorgen voor tekorten aan een van de belangrijkste producten die de fastfoodketen verkoopt. McDonald's probeert het probleem mede op te lossen door

de friet op een andere manier naar Japan te krijgen, bijvoorbeeld via luchtvracht. Ook werkt het daarin samen met leveranciers en importeurs. Maar de keten ziet zich genoodzaakt vanaf vrijdag tot en met 30 december geen grote en middelmaat porties friet meer te verkopen, om maar zoveel mogelijk klanten patat bij hun menu te kunnen leveren.

McDonald's heeft zo'n 2900 vestigingen in Japan. Het bedrijf hoopt de problemen voor oudejaarsavond te hebben opgelost. Klanten krijgen tijdelijk een korting op menu's van omgerekend krap 40 eurocent vanwege de kleinere porties friet. Doorgaans worden de menu's met een middelgrote portie friet geserveerd, waarbij klanten de mogelijkheid hebben om voor een grotere of kleinere portie te kiezen. Een klein zakje friet is zo'n 74 gram en daarmee circa twee keer kleiner dan een middelgroot portie.

Politie vindt gestolen brug

De politie in Ohio heeft een verdachte gearresteerd: de 63-jarige David Bramley uit Sharon Township. Hij wordt beschuldigd van het stelen van een volledige voetgangersbrug van 58 voet, die tijdelijk in een veld werd opgeslagen. Bramley werd aangehouden na een huiszoekingsbevel op zijn eigendom in Medina County, die ertoe leidde dat de gedeeltelijk gedemonteerde brug werd teruggevonden. Hij betaalde een transportbedrijf voor een kraandienst. Die kraan werd gebruikt om de brug op en van een voertuig te tillen om het van het Akron-veld waar het werd opgeslagen, naar het eigendom in Medina County te vervoeren. De politie heeft geen mogelijk motief voor de diefstal bekendgemaakt. De brug deed vroeger dienst als voetgangerspad langs de Little Cuyahoga-rivier in Middlebury Run Park, maar werd verplaatst naar een open veld als onderdeel van een restauratieproject voor wetlands. De stad was van plan om deze op een andere locatie te gaan gebruiken, maar ontdekte dat deze uit het opslagveld was gestolen.

Foto: Shutterstock

Rapper Wiz Khalifa roept op tot vrede in de entertainmentindustrie. Zijn oproep komt na de gewelddadige dood van collega-rappers Drakeo the Ruler en Young Dolph. Laten we als entertainers 'volgend jaar wat sh*t proberen; bemoeien met onze eigen zaken', heeft met zijn 36,3 miljoen volgers online gedeeld. De hitmaker 'See You Again' spoorde zondag via Twitter zijn collega-artiesten aan om elkaar beter te behandelen in het nieuwe jaar. Khalifa, wiens echte naam Cameron Jibril Thomas is, pleitte ervoor om te stoppen met het niet respecteren van elkaars familie, overleden vrienden of het gebied waar ze vandaan komen. West Coast-rapper Drakeo

the Ruler, geboren Darrell Caldwell, werd zaterdag dodelijk neergestoken. Dit was tijdens een woordenwisseling backstage op een muziekfestival in Los Angeles, waar hij zou optreden, meldde onder anderen zijn publicist. Vorige maand werd Young Dolph, de rapper achter albums als 'Rich Slave', neergeschoten in een koekjeswinkel in Memphis. In 2014 zei Khalifa tijdens een interview met *Vlad TV* dat hij een bewuste beslissing had genomen om negativiteit of geweld niet in zijn muziek op te nemen: "Ik wil kinderen gewoon de mogelijkheid geven om naar iemand te kijken die niet over dat soort dingen (geweld) praat, en die ze toch nog steeds cool vinden."

Mensen

1e sms ooit moet 100.000 tot 200.000 euro opleveren

De eerste sms die ooit is verzonden moet tijdens een veiling in Parijs tussen de 100.000 en 200.000 euro opleveren. Het stukje telecomgeschiedenis gaat vandaag bij veilinghuis Aguttes onder de hamer als een zogeheten *non-fungible token* (NFT), wat betekent dat het een digitaal certificaat van echtheid heeft en als het origineel wordt beschouwd.

Wie de code heeft, beveiligd door blockchain-technologie, wordt aantoonbaar de digitale eigenaar van de sms. Vodafone-programmeur Neil Papworth stuurde in december 1992 een bericht met de tekst 'Merry Christmas' naar een collega tijdens het kerstfeest van het bedrijf. Sms staat voor short message service.

Dergelijke digitale certificaten winnen aan populariteit. Eerder leverde de NFT van de eerste tweet van Twitter-

oprichter Jack Dorsey op een veiling 2,9 miljoen dollar op. De eerste broncode voor het World Wide Web van Tim Berners-Lee leverde eerder 5,4 miljoen dollar op.

De veilingopbrengst voor de sms zal waarschijnlijk veel lager zijn. Ontwikkelingsmanager Maximilien Aguttes van het veilinghuis hoopt op een hoger eindbod. "Dit eerste sms-bericht dat in 1992 werd ontvangen, is een historisch bewijs van de menselijke en technologische vooruitgang", aldus Aguttes.

Vodafone is de verkoper van de NFT en is van plan de opbrengst te doneren aan de VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR. De winnende bieder zal samen met de sms ook een tastbaar bewijs ontvangen, waaronder een digitaal fotolijstje om de sms in op te hangen.

Prikspijt woord van het jaar 2021

Het woord prikspijt is gekozen tot het woord van het jaar 2021. De term kreeg 82,2 procent van de stemmen en kreeg daarmee de voorkeur boven woonprotest (3,7 procent) en wappiegeluid (3,6 procent), maakte Ton den Boon, Nederlands hoofdredacteur van de Dikke Van Dale bekend.

Van Dale omschrijft prikspijt als spijt die iemand heeft van het feit dat hij zich heeft laten vaccineren tegen een bepaalde besmettelijke ziekte.

Veel van de vijftien genomineerde woorden dit jaar hadden te maken met de gevolgen van de coronacrisis, zoals prikspijt, prikpolarisatie, vaccinatievoordringer, wappiegeluid, boosterprik.

Naast de al genoemde vijf waren dat ook nog delta-variant, doorbraakinfectie, QR-samenleving en pandemocratie.

Andere genomineerde woorden waren finfluencer, gevoeligheidslezer, grotsyndroom, intimiteitsvacuüm, memeaandeel en woonprotest. Mensen konden ook zelf woorden insturen waarvan ze vonden dat die kans moesten maken op de titel.

In totaal werd er bijna 49.000 keer gestemd op de vijftien woorden die Van Dale had genomineerd voor de verkiezing. Vorig jaar werd het woord anderhalvemetersamenleving gekozen tot woord van het jaar. Het jaar ervoor ging de titel naar het woord boomer.

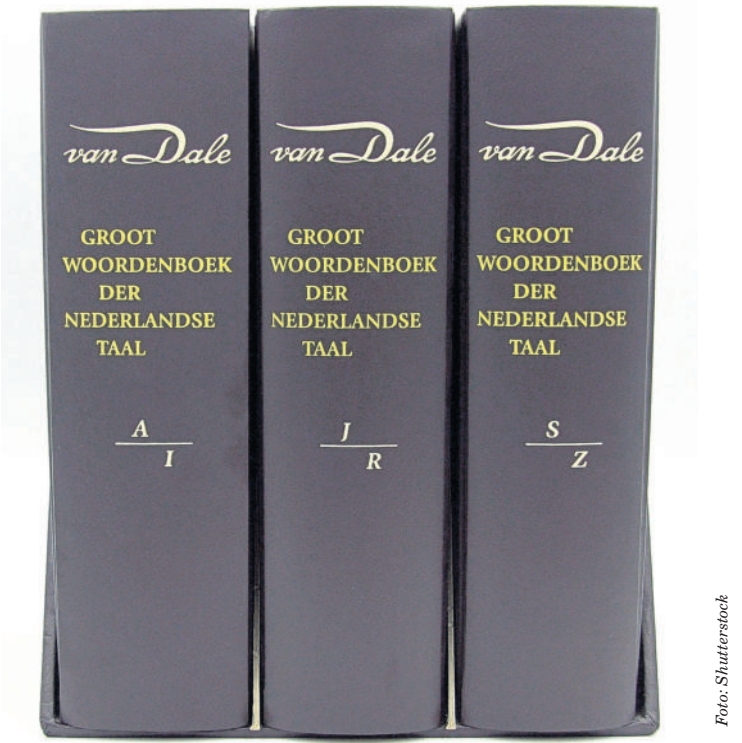

Foto: Shutterstock

Trevor Noah naar de rechter

Foto: Shutterstock

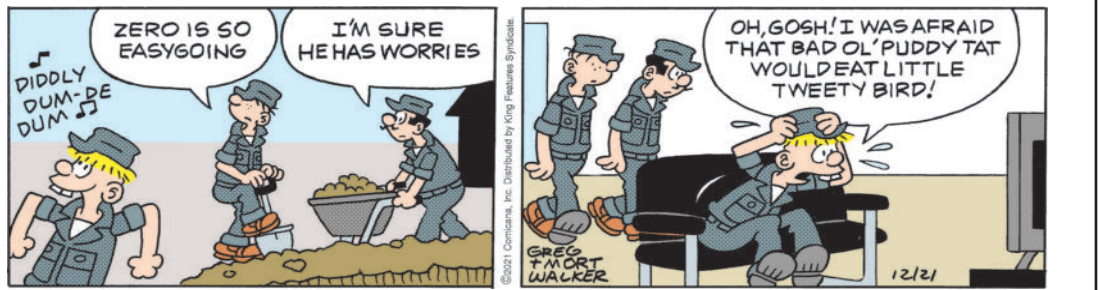
Trevor Noah klaagt Dr. Riley J. Williams III en het Hospital for Special Surgery in Manhattan aan. De presentator van 'The Daily Show' zei dat hij 'gehandicapt' is na een mislukte operatie. Hij vindt dat ze zijn operatie hebben verprutst, waardoor 'permanente en ernstige verwondingen zijn veroorzaakt, waardoor hij invalide is geworden'. In een door *People* op zondag verkregen documenten van de rechtszaak, beschuldigde Noah de orthopedisch chirurg en het ziekenhuis in Manhattan ervan 'nalatig en onzorgvuldig te zijn in het niet behandelen en verzorgen van hem in een vakkundige manier'. Het

ziekenhuis verklaarde aan het blad dat de claims 'onverdiend zijn'. Voorts staat in de documenten dat het ziekenhuis ook medicijnen voor Noah verknoede. Hij was van 25 augustus tot 17 december 2020 patiënt. De operatie vond plaats op 23 november 2020. Er zijn geen details over de operatie of diagnose bekendgemaakt. De 37-jarige Noah begint volgend jaar aan een comedy tour, inclusief stops in New York City en Boston. Zijn 'The Daily Show', vaak een showcase voor zijn politieke humor, wordt evenals veel andere talkshows deze week niet uitgezonden.

Wiz Khalifa bepleit vrede

Beetle baily

Baby blues

2-jaarlijks WK levert miljarden extra inkomsten op

ZÜRICH — Als het wereldkampioenschap voetbal voortaan niet om de vier jaar maar om de twee jaar wordt gehouden, levert dat de FIFA 4,4 miljard dollar extra inkomsten op. De wereldvoetbalbond liet dat maandag weten aan het begin van de top waar over het voorstel voor een tweejaarlijks WK wordt gesproken.

De financiële gegevens maken deel uit van een algehele haalbaarheidsstudie die de FIFA presenteerde. “Onafhankelijke experts hebben ons laten zien dat een overstap naar een tweejaarlijks WK een gecombineerde extra omzet van 4,4 miljard dollar zou opleveren in de eerste cyclus van vier jaar. Dit bedrag wordt verdeeld over de 211 bij ons aangesloten nationale bonden”, aldus FIFA-voorzitter Gianni Infantino. “Het is onze bedoeling om te helpen ‘de kloof te

Foto: Shutterstock

overbruggen’ tussen de landen om zoveel mogelijk van hen een meer realistische kans te geven om op het WK te spelen.”

De positieve rapporten van de FIFA over de financiën

staan in schril contrast met de analyse van critici van de voorstellen. Vooral vanuit Europa is veel weerstand. UEFA-voorzitter Aleksander Ceferin ziet vanwege de drukke speelschema's niets in het plan. Datzelfde geldt

voor de nationale bonden van de grote Europese landen en de grote Europese clubs. Ook de Zuid-Amerikaanse bond Conmebol wil dat het WK niet vaker dan eens in de vier jaar is.

Cillessen wint met Valencia derby bij Levante

VALENCIA — Valencia heeft de stadsderby bij Levante gewonnen. De ploeg van doelman Jasper Cillessen kwam terug van een 2-0 achterstand en won de wedstrijd met 4-3.

Cillessen onderscheidde zich in de 21e minuut door een strafschop van José Campaña te stoppen. De bal viel echter meteen weer voor de voeten van Campa-

ña, die in tweede instantie wel scoorde. Levante liep twee minuten later zelfs uit naar 2-0 via Roger. Valencia kwam vlak voor rust een beetje terug door de

treffer van Gonçalo Guedes. Aan het begin van de tweede helft kregen de bezoekers ook een strafschop. Carlos Soler benutte die, waardoor het weer gelijk stond. Met zijn tweede treffer bezorgde Soler Valencia ook de voorsprong. Guedes maakte zijn tweede en Enis Bardhi zorgde in blessure-

tijd op aangeven van routinier Roberto Soldado nog voor de 3-4.

Valencia passeert door de zege FC Barcelona op de ranglijst en staat nu zeven- de met 28 punten, één meer dan de Catalanen. Koploper Real Madrid heeft vijftien punten meer.

Kromowidjojo bezorgt estafetteploeg WK-brons op 4x50 vrij

Ranomi Kromowidjojo

ABU DHABI — De Nederlandse estafettezwemsters hebben op de slotdag van de WK kortebaan in Abu Dhabi brons gepakt op de 4x50 meter vrije slag. Het kwartet van Oranje leek lang buiten de medailles te eindigen, maar slotzwemster Ranomi Kromowidjojo zorgde ervoor dat Nederland toch als derde aantikte.

Het goud ging naar de Amerikaanse zwemsters Abbey Weitzeil, Claire Curzan, Katharine Berkoff en Kate Douglass in 1.34,22.

Zweden, met Sarah Sjöström als kopvrouw, pakte zilver in 1.34,54. Kim Busch, Maaïke de Waard, Kira Toussaint en Kromowidjojo klokten 1.34,89, goed voor brons. Het betekende de zevende medaille voor Nederland op de WK kortebaan. Kromowidjojo (goud op de 50 vlinder) en Arno Kamminga (zilver op de 200 school) zorgden voor het individuele succes.

Halvefinaliste van laatste Australian Open ontbreekt in Melbourne

MELBOURNE — De Tsjechische tennisster Karolina Muchova heeft zich afgemeld voor de Australian Open. De nummer 32 van de wereld bereikte begin dit jaar de halve finales op het grandslamtoernooi in Melbourne, maar haakt nu af vanwege een blessure. Muchova (25) beëindigde eind september al haar seizoen vanwege fysieke problemen.

De Tsjechische verraste begin dit jaar op de Australian Open door onder anderen landgenote Karolina Pliskova en Ashleigh Barty, de Australische nummer 1

van de wereld, te verslaan. In de halve finales moest Muchova het afleggen tegen de Amerikaanse Jennifer Brady, die vervolgens de eindstrijd verloor van de

Japanse Naomi Osaka. Muchova bereikte op Roland Garros de derde ronde en op Wimbledon de kwartfinales. Op de US Open werd ze direct uitgeschakeld. Afgelopen weekende meldde Brady zich vanwege een voetblessure af voor de Australian Open en ook Pliskova ontbreekt vanwege een blessure. Eerder al werd duidelijk dat de

grandslamkampioenen Serena Williams, Bianca Andreescu en Roger Federer vanwege fysieke problemen niet naar Melbourne komen. Van Rafael Nadal is dat onzeker vanwege een positieve coronatest. Alleen tennissers die zijn gevaccineerd tegen het coronavirus mogen meedoen aan het toernooi dat op 17 januari begint.

Club Brugge opent jacht op racistische fans

BRUGGE — Club Brugge heeft aangekondigd dat het alles in het werk zal stellen de supporters op te sporen die zich zondag in het duel met Anderlecht schuldig maakten aan racisme. Dat meldt de nummer 2 van de Belgische competitie op Twitter. “Club laat weten dat het samen met de nodige diensten het nodige zal doen om de daders te identificeren en hen een buitengerechtelijk stadionverbod zal opleggen.”

Coach Vincent Kompany van Anderlecht was na de topper bij Club Brugge (2-2) woedend op een deel van het thuispubliek. “We zijn hier een hele wedstrijd uitgescholden voor bruine apen”, liet de Belgische oud-international weten. “Ik ga ontoegankelijk naar huis. Ik heb het daar heel moeilijk mee. Er mag iets ludieks geroepen worden, maar we zijn hier met een heleboel mensen die veel gegeven hebben voor ons

land. We komen hier gewoon voetballen.” Club Brugge-coach Philippe Clement zei kort na de wedstrijd dat hij geen racistische geluiden had gehoord. “Maar als iemand zulke dingen roept, zijn dat absoluut niet de waarden waar Club Brugge voor staat”, zei hij. Even later volgde de club met een statement. “Club Brugge, zijn supporters, de supportersfederatie, staf, spelers, medewerkers en bestuur veroorde-

len ten strengste elke vorm van racisme. Deze enkelingen zijn niet representatief voor de waarden en normen van onze club en hebben geen enkele plaats in Jan Breydel.” De politie van Brugge neemt de zaak ook hoog op en is op eigen initiatief een onderzoek gestart. “We gaan de beelden proberen te verzamelen van in het stadion”, zegt een woordvoerder van de politie op Sporza. “De politie gaat ook getuigen proberen te verhoren, om te proberen achterhalen wat er precies is geroepen. We maken ons geen illusies, dit wordt moeilijk om hard te maken en te bewijzen. Maar we nemen het serieus en gaan proberen alles te onderzoeken.”

Toussaint raakt wereldrecord in WK-finale kwijt aan Mac Neil

ABU DHABI — Kira Toussaint heeft het wereldrecord op de 50 meter rugslag moeten afstaan aan Maggie Mac Neil. De 21-jarige Canadese pakte bij de WK kortebaan in Abu Dhabi het goud in 25,27 seconden. Daarmee dook ze ruim onder het wereldrecord van 25,60 dat Toussaint vorig jaar zwom in Boedapest.

De Nederlandse wereldrecordhoudster ontbrak in de finale. Toussaint, die haar voorbereiding op de WK door ziekte verstoord zag worden, was met 26,43 (tiende) blijven steken in de halve finales. “De pijp is gewoon hele-

maal leeg”, zei ze in tranen. Maaïke de Waard wist de strijd om de medailles wel te halen. Ze tikte in de finale als vijfde aan in 25,99. Achter de ongenaakbare Mac Neil pakte haar landgenote Kylie Masse het zilver

in 25,62. Het brons ging naar de Zweedse Louise Hansson (25,86). “Ik wist dat het wereldrecord haalbaar was en ik dacht: ik ga er gewoon voor”, zei de geboren Chinese, die in Canada opgroeide. Mac Neil kreeg als beloning voor haar wereldrecord een cheque van 50.000 dollar.

Op de Olympische Spelen van afgelopen zomer in Tokio pakte ze goud op de 100 meter vlinderslag.

Darter Van Barneveld naar 2e ronde op WK

LONDEN — Raymond van Barneveld heeft bij zijn terugkeer op het WK darts de tweede ronde bereikt. De 54-jarige Hagenaar versloeg in de eerste ronde in Alexandra Palace in Londen eenvoudig de Filipijn Laurence Ilagan in drie sets: 3-0.

Van Barneveld, vijfvoudig wereldkampioen waarvan één titel bij de huidige bond PDC, pakte de eerste set overtuigend met 3-1 in legs. Hij won daarna ook de tweede set die zijn tegenstander uit de Filipijnen mocht beginnen. Op 2-1 in de derde set gooide ‘Barney’ de wedstrijd met zijn vijfde matchdart uit. In de tweede ronde treft Van Barneveld voormalig wereldkampioen Rob Cross. Die wedstrijd staat gepland voor donderdag. “3-0 blijft 3-0, dus dan heb ik het goed gedaan”, aldus Van Barneveld na zijn zege bij RTL7. Hij zei helemaal niet nerveus te zijn geweest bij zijn rentree in Alexandra

Foto: World of Darts

Raymond van Barneveld

Palace. “Maar hij gooide een fantastisch eerste leg, die hij uit had kunnen gooien. Daarna win ik de eerste set. De tweede set was goed, de derde was matig. Daarin miste ik te veel dubbels. Dat moet tegen Rob Cross beter.” Van Barneveld veroverde de wereldtitel bij de PDC in 2007, nadat hij vier keer wereldkampioen was geworden bij de andere bond BDO. In 2009 verloor hij de finale van Phil Taylor en daarna bereik-

te hij nog vijf keer de halve finale. ‘Barney’ beëindigde zijn carrière na zijn uitschakeling op het WK in december 2019 en nam in 2020 uitvoerig afscheid. In september van dat jaar maakte hij echter zijn comeback met nu de rentree op het WK.

Van Barneveld speelde met oordopjes in, maar zei te overwegen die de volgende partij uit te doen. “Dit is fantastisch publiek hier.”

Charlotte Hornets maken het Utah lastig

SALT LAKE CITY — De basketballers van Utah Jazz hebben hun 21e overwinning geboekt in de Amerikaanse competitie NBA. Lang leek de ploeg duidelijk te sterk voor Charlotte Hornets, die echter in het vierde kwart de wedstrijd deed kantelen. Het liep goed af voor de thuisploeg, mede dankzij 23 punten en 21 rebounds van Rudy Gobert: 112-102.

Ook zijn ploeggenoten Bojan Bogdanovic (23 punten) en Donovan Mitchell (21) waren hard nodig om de Hornets te stoppen. Utah leidde met nog ruim acht minuten op de klok met zeventien punten voordat de Hornets na een geslaagde inhaalrace drie minuten voor het einde de leiding namen: 91-92. Dat deed de ploeg mede

Foto: AP

Rudy Gobert tijdens zijn dunk tegen de Hornets.

dankzij Terry Rozier die veertien van zijn twintig punten maakte in de laatste acht minuten. Utah slaagde er alsnog in een derde nederlaag in vier thuisduels te voorkomen. Golden State Warriors keerde na vijf uitduels terug in San Francisco en versloeg daar

Sacramento Kings: 113-98. Steven Curry bewaarde vijftien van zijn dertig punten voor het laatste kwart. Beide ploegen misten een aantal spelers vanwege een positieve coronatest of omdat ze contact hadden gehad met een besmet persoon.